

Ετήσια Οικονομική Έκθεση
Της Χρήσης από 1^η Ιανουαρίου 2017 έως 31^η Δεκεμβρίου 2017
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)

ΣΟΒΕΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 23635/01/Β/91/534 (93) Λ. Μεσογείων 2-4, Αθήνα

A. Ετήσια Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	3
B. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	20
Γ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	24

A. Ετήσια Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση»), αφορά στην οικονομική χρήση του έτους 2017 (01.01.2017 - 31.12.2017). Η Έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κωδ Ν. 2190/1920 (άρθρο 43α κ'37).

Η παρούσα Έκθεση εμπεριέχει όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να αντληθεί μια ουσιαστική ενημέρωση για την δραστηριότητα κατά την εν λόγω οικονομική χρήση της Εταιρείας ΣΟΒΕΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε. (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία»). Η Εταιρεία είναι μέλος του Ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ.

Οι θεματικές ενότητες της Εκθέσεως και το περιεχόμενο αυτών έχουν ως ακολούθως:

A. Σημαντικά Γεγονότα οικονομικής χρήσης 2017

Τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά την οικονομική χρήση του 2017 έχουν ως εξής:

Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2017, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 71.363.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για αναχρηματοδότηση των δόσεων αποπληρωμής, η οποία αφορά τη μεταφορά του βραχυπρόθεσμου τμήματος του εν λόγω δανείου, όπως αυτό αποτυπώνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας στις 31.12.2016 στις δόσεις Ιουνίου και Δεκεμβρίου του 2020 αντίστοιχα, οι οποίες αυξάνονται αναλόγως. Το συνολικό ποσό των δόσεων που μεταφέρθηκαν ανέρχεται σε € 7.136.300

B. Σημαντικές Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Οι συναλλαγές των συνδεδεμένων μερών αφορούν κατά κύριο λόγο αγοραπωλησίες και κατεργασία προϊόντων σωλήνα. Μέσω των συναλλαγών αυτών οι εταιρείες εκμεταλλευόμενες το μέγεθος του Ομίλου επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας. Οι εμπορικές συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, στη διάρκεια του 2017, έχουν πραγματοποιηθεί με όρους αγοράς και στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Οι συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 αναλύονται ως ακολούθως:

(ποσά εκφρασμένα σε χιλ. €)

	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Πωλήσεις παγίων	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές παγίων	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Μητρική						
SIDENOR INDUSTRIAL SA	136.477.727	15.000	16.010.554	-	59.124.492	-
Θυγατρικές						
AEIFOROS SA	79.323	-	3.804.811	-	-	3.959.733
DOJLAN STEEL LLCOP	7.080.646	-	-	-	8.639.060	-
ERLIKON SA	3.595.791	-	12.526	-	2.254.650	-
ETIL SA	280	-	3.846.441	421.559	-	776.904
PRAKSIS SA	-	-	-	-	60.000	-
SIDERAL SHPK	10.405.429	-	-	-	2.193.257	-
SIDEROM STEEL SRL	34.792.074	-	-	-	-	241.132
THERMOLITH SA	4.223	-	1.387.924	-	-	453.489
Συγγενείς						
DOMOPLEX LTD	1.115.625	-	-	-	252.486	-
SIDMA SA	-	-	43.852	-	-	30.022
VIENER	-	-	862.249	-	-	-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη						
A.W.M. SPA	-	-	12.952	15.360	-	-
ALLPINE TRADING CO LIMITED	818.139	-	-	-	523.183	-
ANAMET SA	-	242	35.122.468	-	25.491	11.448.357
ANOXAL SA	-	-	-	-	-	326
ANTIMET SA	-	-	6.209	-	-	-
CENERGY HOLDINGS SA	-	-	(51)	-	-	176.321
CORINTH PIPEWORKS SA	346	-	10.385	-	-	405.383
ELKEME SA	-	-	65.742	-	-	122.753
ELVAL INDUSTRIAL SA	19.800	-	168.819	-	-	4.116.849
EPIPHANIOU PHANOS LTD	13.609.940	-	2.525.119	-	1.571.291	-
ERGOSTEEL SA	-	-	5.400	-	-	-
EVETAM SA	-	-	57.238	8.300	-	92.612
FULGOR SA	10.800	-	-	-	15.575	-
HALCOR SA	101.800	-	62.727	-	-	-
HELLENIC CABLES S.A.	-	-	32.435	601	-	66.225
LESCO OOD	-	-	114.040	-	-	-
METALIGN SA	-	-	142.860	-	-	49.679
NOVAL SA	-	-	362	-	-	-
SIDEBALK STEEL DOO	1.362.346	-	-	-	666.177	-
STEELMET PROPERTY SERVICES S.A.	5.850	-	38.690	-	-	10.476
STOMANA INDUSTRY SA TECHNOLOGY OF METAL PROCESSING	49.318.167	-	1.328.579	-	33.620.225	12.024.518
TEKA SYSTEMS SA	-	-	35.400	-	-	21.948
TEKA SYSTEMS SA	-	-	360.882	2.343	-	167.743
VET SA	-	-	154.845	80.000	-	109.008
VIEXAL SA	-	-	147.385	-	-	14.567
VIOHALCO SA	-	-	1.761	-	-	3.165.617
VITRUVIT SA	-	-	1.642	3.758	-	807
STEELMET ROMANIA SA	-	-	-	-	2.911	-

Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών και μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και των μελών Διοικητικού Συμβουλίου:

(ποσά εκφρασμένα σε €)	31/12/2017	31/12/2016
Συνολικές Αμοιβές Διευθυντικών στελεχών & Μελών Διοίκησης	483.434	407.840

Γ. Εξέλιξη και Επιδόσεις της Εταιρείας

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας, για την οικονομική χρήση του 2017, ανήλθε σε 342.962 χιλ. ευρώ έναντι 256.882 χιλ. ευρώ το 2016, παρουσιάζοντας αύξηση 33,51%. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στην ραγδαία αύξηση των εξαγόμενων ποσοτήτων πωλήσεων των ιδιοπαραγόμενων προϊόντων χάλυβα σπλισμού σκυροδέματος (ΧΟΣ - Rebar) και πλέγματος (Mesh). Η Εταιρεία εντός του 2017 ανέθεσε στην μητρική της εταιρεία ΣΙΔΕΝΟΡ την αποκλειστική διάθεση των ιδιοπαραγόμενων προϊόντων ΧΟΣ στην ελληνική αγορά καθώς επίσης και μερικώς στην Αλβανία, την Σερβία και την Ρουμανία. Τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν για την οικονομική χρήση του 2017 σε 998 χιλ. ευρώ έναντι 2.552 χιλ. ευρώ στην οικονομική χρήση του 2016.

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και διάθεσης της Εταιρείας κατά τη διάρκεια της χρήσης ανήλθαν σε 21.362 χιλ. ευρώ έναντι 26.626 χιλ. ευρώ το 2016, ενώ τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα ανήλθαν σε (9.388) χιλ. ευρώ και € (7.247) αντίστοιχα.

Αριθμοδείκτες και Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει υιοθετήσει, παρακολουθεί και αναφέρει εσωτερικά και εξωτερικά Δείκτες και Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης. Οι δείκτες αυτοί προσφέρουν συγκρίσιμη εικόνα της απόδοσης της Εταιρείας και αποτελούν βάση λήψης αποφάσεων για τη Διοίκηση.

Ρευστότητα: Αποτελεί ένδειξη κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από τις τρέχουσες απαιτήσεις και υπολογίζεται από το λόγο του κυκλοφορούντος ενεργητικού προς βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα μεγέθη αντλούνται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης. Για την Εταιρεία για την κλειόμενη χρήση καθώς η συγκρίσιμη προηγούμενη έχουν ως ακολούθως:

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1,07	1,04

Δανειακή Επιβάρυνση: Αποτελεί ένδειξη της μόχλευσης και υπολογίζεται από τον λόγο των ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια. Τα ποσά χρησιμοποιούνται όπως παρουσιάζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης. Για το 2017 και το 2016 είχε ως ακολούθως:

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ίδια Κεφάλαια / Δανειακά Κεφάλαια	0,58	0,59

Αποδοτικότητα Απασχολούμενων Κεφαλαίων: Αποτελεί μέτρηση της αποδοτικότητας των ιδίων και ξένων επενδεδυμένων κεφαλαίων και μετράτε από τον λόγο του λειτουργικού αποτελέσματος προς τα ίδια και δανειακά κεφάλαια. Τα ποσά χρησιμοποιούνται όπως παρουσιάζονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων και την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης. Για τη χρήση 2017 καθώς και τη προηγούμενη τα μεγέθη για την Εταιρεία είχαν ως ακολούθως:

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Λειτουργικό αποτέλεσμα / (Ίδια Κεφάλαια + Δανειακά Κεφάλαια)	4,32%	4,43%

Κερδοφορία:

Μεικτό Περιθώριο Κέρδους (Μεικτά Κέρδη / Πωλήσεις)	9,64%	14,87%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (Καθαρά Κέρδη / Πωλήσεις)	2,12%	1,08%
EBITDA	20.980.282	20.316.281
Περιθώριο EBITDA* (EBITDA / Πωλήσεις)	6,12%	7,91%

*EBITDA: Αποτελεί το δείκτη κερδοφορίας της Εταιρείας προ φόρων, χρηματοοικονομικών και αποσβέσεων. Και υπολογίζεται με αναμόρφωση των αποσβέσεων στο λειτουργικό κέρδος όπως αυτό αναφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

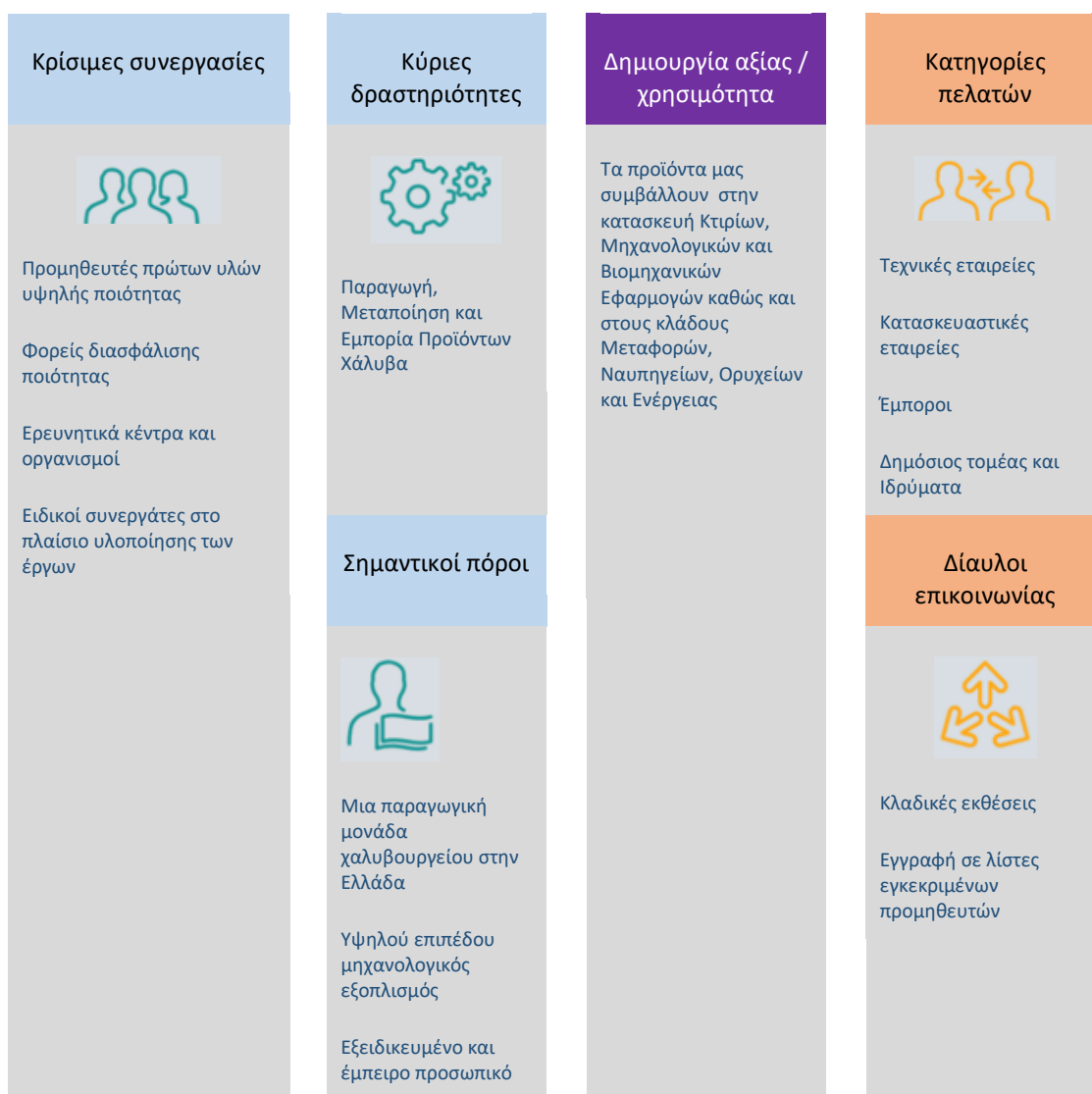
Λειτουργικό κέρδος / (ζημία)	10.380.240	9.734.211
Αναμορφώσεις για:		
+ Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	11.409.383	11.391.411
+ Αποσβέσεις αύλων παγίων	-	-
- Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(809.341)	(809.341)
EBITDA	20.980.282	20.316.281

Δ. Μη Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση

Επιχειρηματικό μοντέλο

Η Εταιρία δραστηριοποιείται στον κλάδο παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων χάλυβα, αποτελώντας σήμερα μία από τις μεγαλύτερες ελληνικές βιομηχανίες παραγωγής προϊόντων χάλυβα, με ηγετική θέση τόσο στην Ελλάδα, όσο και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της ΣΟΒΕΛ έχει στόχο τη δημιουργία αξίας για όλους τους συμμετόχους, όπως τους μετόχους, τους πελάτες, τους εργαζόμενους, τους προμηθευτές και το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα	Διάρθρωση κόστους	Διάρθρωση εσόδων
<p>Καινοτομία και τεχνολογική υπεροχή</p> <p>Εξαγωγική δραστηριότητα σε πάνω από 20 χώρες</p> <p>Συστήματα διαχείρισης ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001</p> <p>Διεθνώς καταχωρημένο εμπορικό σήμα SIDENOR</p> <p>Πελατοκεντρική φιλοσοφία</p> <p>Αυστηρά πρότυπα παραγωγής χάλυβα</p>	 <p>Συντηρήσεις υποδομών και εξοπλισμού των παραγωγικών εγκαταστάσεων</p> <p>Πιστοποιήσεις προϊόντων και εγκαταστάσεων</p>	 <p>Πωλήσεις προϊόντων χάλυβα</p>

Διαχείριση θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης – Πολιτικές και Συστήματα

Η Εταιρία έχει μηχανισμούς και διαδικασίες για την ανάδειξη και διαχείριση των θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης με έμφαση στην ασφαλή εργασία, στον σεβασμό στο περιβάλλον και στην κοινωνία με παράλληλη εστίαση στην οικονομική και βιώσιμη λειτουργία της. Η δέσμευση της Διοίκησης και το πλαίσιο διαχείρισης των θεμάτων υπεύθυνης λειτουργίας αποτυπώνονται στην Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης που έχει θεσπίσει και εφαρμόζει η ΣΟΒΕΛ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (απόσπασμα)

Η Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΣΟΒΕΛ είναι σε συμφωνία με τις αρχές της Εταιρίας, υπευθυνότητα, ακεραιότητα, διαφάνεια, αποτελεσματικότητα και καινοτομία και καθορίζεται από τη Διοίκηση, η οποία δεσμεύεται για τα ακόλουθα:

- την εφαρμογή της Πολιτικής σε όλα τα επίπεδα και τους τομείς δραστηριοποίησης της Εταιρίας.
- την αυστηρή τήρηση της κείμενης νομοθεσίας και την πλήρη εφαρμογή των προτύπων, των πολιτικών, των εσωτερικών οδηγιών και των σχετικών διαδικασιών που εφαρμόζει η Εταιρία, καθώς και λοιπών απαιτήσεων που απορρέουν από εθελοντικές συμφωνίες, τις οποίες προσυπογράφει και αποδέχεται η ΣΟΒΕΛ.
- την ανοιχτή, αμφίδρομη επικοινωνία με τους συμμετόχους, προκειμένου να αναγνωρίζει και να καταγράφει τις ανάγκες και προσδοκίες τους.
- την παροχή ενός υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος για το ανθρώπινο δυναμικό, τους συνεργάτες και κάθε επισκέπτη της.
- την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την παροχή ενός εργασιακού περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών, χωρίς καμία διάκριση.
- την ανοικτή επικοινωνία, με καθεστώς διαφάνειας για τους συμμετόχους της Εταιρίας.

- τη συνεχή προσπάθεια μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μέσω της εφαρμογής υπεύθυνων δράσεων και μέτρων πρόληψης σύμφωνα με τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές.
- τη συνεργασία και στήριξη της τοπικής κοινωνίας, με σκοπό να συμβάλει η Εταιρία στη βιώσιμη ανάπτυξη των τοπικών περιοχών που δραστηριοποιείται.
- τη σταθερή επιδίωξη δημιουργίας προστιθέμενης αξίας για τους συμμετόχους.

Η ΣΟΒΕΛ, με σκοπό να ενισχύσει την ορθή λειτουργία της με γνώμονα τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, έχει θεσπίσει συγκεκριμένες πολιτικές και εφαρμόζει κατάλληλα συστήματα διαχείρισης και διαδικασίες που στηρίζουν την υπεύθυνη λειτουργία και καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο επιτυγχάνονται οι στόχοι της Εταιρίας. Συγκεκριμένα η ΣΟΒΕΛ, μεταξύ άλλων, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει τις παρακάτω πολιτικές και κώδικες:

- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
- Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης
- Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία
- Πολιτική Περιβάλλοντος
- Πολιτική Ανθρώπινου Δυναμικού και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Πολιτική Ποιότητας
- Κώδικας Δεοντολογίας και Επιχειρηματικής Ηθικής

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των σημαντικών θεμάτων της Εταιρίας πραγματοποιείται μέσω των Συστημάτων Διαχείρισης που εφαρμόζει. Συγκεκριμένα η ΣΟΒΕΛ εφαρμόζει τα ακόλουθα πιστοποιημένα συστήματα:

- Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001.
- Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001.
- Σύστημα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, σύμφωνα με το πρότυπο OHSAS 18001.

Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των πολιτικών και διαδικασιών που εφαρμόζει η ΣΟΒΕΛ, παραθέτοντας σχετικές αναφορές για την περιβαλλοντική και κοινωνική της επίδοση (παρουσίαση σχετικών μη χρηματοοικονομικών δεικτών).

Εργασιακά θέματα

Η Εταιρία επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό της, καθώς έχει αναγνωρίσει τη συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα στην επιτυχημένη πορεία της και στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων της. Βασική μέριμνα της διοίκησης της ΣΟΒΕΛ αποτελεί η διασφάλιση των βέλτιστων συνθηκών εργασίας και της δίκαιης ανταμοιβής, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη διαφορετικότητα και την παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους. Οι πολιτικές και οι πρωτοβουλίες της ΣΟΒΕΛ για το ανθρώπινο δυναμικό αποσκοπούν στην αποτελεσματική προσέλκυση, ανάπτυξη και διατήρηση των εργαζομένων. Σταθερά προσανατολισμένη στις ανθρώπινες αξίες, η Εταιρία επιδιώκει να εφαρμόζει υπεύθυνες εργασιακές πρακτικές, εστιάζοντας σε σημαντικά θέματα όπως:

- η διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και των συνεργατών της
- η διατήρηση των θέσεων εργασίας
- η παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους

- η εφαρμογή αντικειμενικών συστημάτων αξιολόγησης
- η συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων
- η παροχή πρόσθετων παροχών.

Εργασιακοί δείκτες

	2016	2017
Αριθμός εργαζομένων	341	355
Κινητικότητα εργαζομένων (Turnover)	2,0%	1,4%
% γυναικών στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού	4.37%	4.23%

Turnover rate: ποσοστό εργαζομένων που αποχωρούν (για λόγους παραίτησης, απόλυσης, συνταξιοδότησης, κ.λπ.) στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρίας.

Η πολιτική και τα αντίστοιχα συστήματα αμοιβών και παροχών έχουν αναπτυχθεί με σκοπό την προσέλκυση, απασχόληση και διατήρηση έμπειρου προσωπικού που διαθέτει τις αναγκαίες ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες οδηγούν στη βελτιστοποίηση της ατομικής, αλλά και κατ' επέκταση της συνολικής απόδοσης. Η αμοιβή κάθε εργαζόμενου αντανακλά το μορφωτικό υπόβαθρο, την εμπειρία, την ευθύνη, αλλά και την αξία / βαρύτητα της θέσης στην αγορά εργασίας. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο ανταμοιβής και ικανοποίησης των εργαζομένων, η Εταιρία προσφέρει μία σειρά από πρόσθετες παροχές.

Ίσες ευκαιρίες και σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα

Με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και με υπευθυνότητα απέναντι στους ανθρώπους της, η Εταιρία εφαρμόζει πολιτική διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού με γνώμονα την παροχή ίσων ευκαιριών χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου, εθνικότητας, θρησκείας, ηλικίας και μορφωτικού επιπέδου. Η ΣΟΒΕΛ είναι αντίθετη στην παιδική εργασία και καταδικάζει κάθε μορφή εξαναγκασμένης και υποχρεωτικής εργασίας. Επιπρόσθετα, η ΣΟΒΕΛ καταδικάζει και δεν επιτρέπει την ανάπτυξη συμπεριφορών οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε διάκριση, άνιση συμπεριφορά, εκφοβισμό ή ηθική παρενόχληση, χειρονομία και λεκτική ή σωματική απειλή.

Ως αποτέλεσμα των πολιτικών, διαδικασιών και των μηχανισμών ελέγχου που εφαρμόζονται, κατά το 2017, όπως και τα προηγούμενα έτη, δεν εντοπίστηκε κανένα περιστατικό παιδικής ή εξαναγκασμένης εργασίας και δεν έχει σημειωθεί κανένα περιστατικό σχετικό με παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία

Με ιδιαίτερο σεβασμό στην προστασία της ανθρώπινης ζωής, η ΣΟΒΕΛ έχει θέσει ως προτεραιότητα το σχεδιασμό μέτρων για την πρόβλεψη και την πρόληψη ατυχημάτων. Η δέσμευση της Διοίκησης στον τομέα αυτό αποτυπώνεται στην Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας (Y&A) που έχει θεσπίσει και εφαρμόζει η Εταιρία. Η Εταιρία συμμορφώνεται με τη σχετική νομοθεσία και τους κανονισμούς σχετικά με τις συνθήκες εργασίας και την επαγγελματική Y&A και εστιάζει στην εφαρμογή προληπτικών μέτρων και ενεργειών για την αποφυγή συμβάντων κατά την εργασία. Η ΣΟΒΕΛ εφαρμόζει πιστοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία (OHSAS 18001), στο πλαίσιο του οποίου υλοποιούνται στοχευμένα προγράμματα Y&A με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της Εταιρίας στον τομέα αυτό. Η Εταιρία δίνει μεγάλη βαρύτητα στην εκπαίδευση και συμμετοχή των εργαζομένων της στα συναφή θέματα. Για

την παρακολούθηση και αξιολόγηση της επίδοσης στον τομέα της Υ&Α στην εργασία, η Εταιρία χρησιμοποιεί διεθνώς εφαρμόσιμους και μετρήσιμους δείκτες.

Δείκτες υγείας και ασφάλειας

	2015	2016	2017
Δείκτης συχνότητας συμβάντων (LTIR)	0	5,673	4,018
Δείκτης σοβαρότητας συμβάντων (SR)	0	0,128	0,147
Θανατηφόρα συμβάντα	0	0	0

LTIR: Lost time incident rate (αριθμός περιστατικών/συμβάντων ασφαλείας με απουσία από την εργασία ενός πλήρους ωραρίου ανά 10⁶ ωρών εργασίας)

SR: Severity rate (αριθμός ημερών απουσίας ανά 10⁶ ωρών εργασίας)

Κοινωνικά θέματα

Η Εταιρία επιδιώκει οι επιχειρηματικές της δραστηριότητες να βρίσκονται σε θετική και παραγωγική αλληλεπίδραση με το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί, να συμβάλλει στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη της χώρας και να ωφελεί τις τοπικές κοινότητες, μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας (δίνεται προτεραιότητα στην πρόσληψη εργαζομένων από την τοπική περιοχή) και της προσφοράς επιχειρηματικών ευκαιριών (επιδιώκουμε τη συνεργασία με τους τοπικούς προμηθευτές όπου αυτό είναι εφικτό). Η ΣΟΒΕΛ υποστηρίζει σε ετήσια βάση φορείς, οργανισμούς και ενώσεις μέσω ποικίλων χορηγικών δράσεων.

Η ΣΟΒΕΛ μέσω της δραστηριότητάς της παράγει πολλαπλά οφέλη για το κοινωνικό σύνολο. Εκτός από την καταβολή των μισθών και των λοιπών παροχών προς τους εργαζόμενούς της, καταβάλλονται στην πολιτεία οι αναλογούντες φόροι και εισφορές, πραγματοποιούνται συνεχείς επενδύσεις και πληρωμές προς τους συνεργαζόμενους προμηθευτές υλικών και υπηρεσιών. Με τον τρόπο αυτό, η συνολική θετική επίδραση της Εταιρίας στην τοπική καθώς και την ευρύτερη κοινωνία είναι σημαντική.

Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία

Η ΣΟΒΕΛ εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που έχει ως στόχο να διασφαλίζει τη διαφανή, χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση της Εταιρίας, που μακροπρόθεσμα οδηγεί σε επιχειρηματική και οικονομική ανάπτυξη. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, ο Κώδικας Δεοντολογίας και Επιχειρηματικής Ηθικής της ΣΟΒΕΛ αποτυπώνουν τη δέσμευση και τη θέση της Εταιρίας στα θέματα διαφάνειας, καταπολέμησης της διαφθοράς και δωροδοκίας. Πρόσθετη πολιτική της Εταιρίας, που εκδόθηκε πρόσφατα, είναι η Πολιτική Επιχειρηματικής Ηθικής και Καταπολέμησης της Διαφθοράς.

Η Εταιρία αντιτίθεται σε κάθε μορφής διαφθορά και δεσμεύεται να λειτουργεί με ηθικό και υπεύθυνο τρόπο. Αν και ο κίνδυνος παρουσίασης περιστατικών διαφθοράς είναι χαμηλός, η Εταιρία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον έλεγχο και εντοπισμό πιθανών περιστατικών. Ως αποτέλεσμα των πολιτικών και

σχετικών πρακτικών που εφαρμόζει η Εταιρία, το 2017, όπως και τα προηγούμενα έτη δεν έχει παρουσιαστεί/σημειωθεί κανένα περιστατικό διαφθοράς/δωροδοκίας.

Περιβαλλοντικά θέματα

Η προστασία του περιβάλλοντος βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητες της Εταιρίας. Με σκοπό την ολοκληρωμένη προσέγγιση της περιβαλλοντικής προστασίας η Εταιρία έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές και ακολουθεί συστηματική διαχείριση των περιβαλλοντικών θεμάτων. Η δέσμευση της ΣΟΒΕΛ στον τομέα αυτό αποτυπώνεται στην περιβαλλοντική πολιτική που έχει θεσπίσει και ακολουθεί, ενώ μετουσιώνεται σε πράξη με την εφαρμογή πιστοποιημένου Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001) και με τα συντονισμένα προγράμματα και τις δράσεις (π.χ. δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, ορθή διαχείριση αποβλήτων, μείωσης των ατμοσφαιρικών εκπομπών, κ.λπ.) που εφαρμόζει και που έχουν ως στόχο τη συνεχή βελτίωση της επίδοσης της Εταιρίας στον τομέα αυτό.

	2016	2017
Ειδικές εκπομπές CO ₂ (kg/tn προϊόντος)	798	577
Ειδική κατανάλωση νερού (m ³ /t προϊόντος)	1,15	1,09

Υπεύθυνη διαχείριση της προμηθευτικής αλυσίδας

Η ΣΟΒΕΛ επιλέγει και διαχειρίζεται τους προμηθευτές της με υπευθυνότητα. Οι προμηθευτές αποτελούν μια σημαντική ομάδα συμμετόχων, καθώς από αυτούς λαμβάνονται οι πρώτες και λοιπές ύλες, ο εξοπλισμός αλλά και οι κατάλληλες υπηρεσίες, που αποτελούν απαραίτητα συστατικά για την ανάπτυξη των προϊόντων. Η Εταιρία, ως αποδέκτης προϊόντων και υπηρεσιών, ανταποκρίνεται υπεύθυνα στις υποχρεώσεις της και πραγματοποιεί ενέργειες ώστε να επηρεάσει θετικά την προμηθευτική αλυσίδα.

Η πολιτική προμηθειών της Εταιρίας ακολουθεί την πολιτική για ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, προσφέροντας επιχειρηματικές ευκαιρίες και απασχόληση σε τοπικούς προμηθευτές. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής προμηθευτών, το κριτήριο της εντοπιότητας συνεκτιμάται θετικά.

Μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και τρόποι αντιμετώπισης

Η Εταιρία δραστηριοποιείται σε ένα οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον το οποίο χαρακτηρίζεται από διάφορους κινδύνους, χρηματοοικονομικούς και μη. Στο πλαίσιο αυτό, έχει θεσπίσει διαδικασίες για τον έλεγχο και διαχείριση τόσο των χρηματοοικονομικών κινδύνων, όσο και των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι κυριότερες κατηγορίες μη χρηματοοικονομικών κινδύνων για την Εταιρία είναι οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και κίνδυνοι σχετικοί με την Υ&Α στην εργασία. Η διαχείριση των κινδύνων αυτών κρίνεται ως πολύ σημαντική από τη Διοίκηση της Εταιρίας δεδομένου ότι ενέχουν τον κίνδυνο να επηρεάσουν, άμεσα ή έμμεσα, την ομαλή λειτουργία της Εταιρίας. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της Εταιρίας περιγράφει με σαφήνεια τις περιοχές κινδύνων και περιλαμβάνει συγκεκριμένες διαδικασίες οι οποίες έχουν αναπτυχθεί με βάση την Αρχή της Πρόληψης για τη διαχείριση των θεμάτων Υ&Α και περιβάλλοντος.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των πιστοποιημένων Συστημάτων Διαχείρισης που εφαρμόζει η Εταιρία, σε ετήσια βάση διενεργείται σχετική αξιολόγηση για τους συναφείς κινδύνους. Με στόχο τη μείωση της πιθανότητας αλλά και της σημαντικότητας επέλευσης των κινδύνων στους συγκεκριμένους τομείς, η Εταιρία λαμβάνει προληπτικά μέτρα, σχεδιάζει και υλοποιεί συγκεκριμένα προγράμματα και δράσεις και παρακολουθεί την επίδοσή της μέσω σχετικών δεικτών (ποιότητας, περιβάλλοντος, υγείας και ασφάλειας στην εργασία) που έχει θέσει.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Οι μη χρηματοοικονομικοί δείκτες που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση, είναι σε συμφωνία με τις κατευθυντήριες οδηγίες για την έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας (Sustainability Reporting Guidelines) του οργανισμού Global Reporting Initiative (GRI Standards). Η επιλογή των δεικτών αυτών έγινε με κριτήριο τη συνάφειά τους με τις δραστηριότητες της Εταιρίας.

Ε. Κυριότεροι Κίνδυνοι**Κίνδυνος αγοράς****Συναλλαγματικός κίνδυνος**

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών της διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων της Εταιρείας γίνεται σε Δολάριο Αμερικής.

Η Εταιρεία για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου πραγματοποιεί συμβάσεις προαγοράς συναλλάγματος (forwards), ενώ παράλληλα η πολιτική της Εταιρείας είναι να εξοφλεί τις υποχρεώσεις της προς τους προμηθευτές της άμεσα.

Οι τόκοι των δανείων είναι σε νόμισμα που δε διαφέρει από αυτό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις λειτουργικές δραστηριότητες της Εταιρείας (ευρώ).

Οι επενδύσεις της Εταιρείας σε άλλες θυγατρικές δεν αντισταθμίζονται, διότι αυτές οι συναλλαγματικές θέσεις θεωρούνται ότι είναι μακροχρόνιας φύσης και έχουν πραγματοποιηθεί σε ευρώ.

Κίνδυνος διακύμανσης τιμών

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου από τις συνθήκες της αγοράς είναι να ελέγχει την έκθεση της Εταιρείας στους κινδύνους αυτούς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

α) Προϊόντα

Ο κυριότερος κίνδυνος της αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο της μεταβλητότητας των τιμών των πρώτων υλών (σκραπ) οι οποίες με τη σειρά τους διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό την τελική τιμή των προϊόντων. Πολιτική της Εταιρείας είναι να αποθέματα στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Σε περιόδους διακύμανσης των τιμών τα αποτελέσματα επηρεάζονται από την υποτίμηση της αξίας των αποθεμάτων. Η Εταιρεία προβαίνει σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιώντας παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα όπου είναι διαθέσιμα.

β) Επενδύσεις

Οι επενδύσεις ταξινομούνται από την Εταιρεία με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά το χρόνο απόκτησης. Επίσης εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει φαινόμενο αθέτησης πληρωμών για τις επενδύσεις αυτές.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Η Εταιρεία χρηματοδοτεί τις επενδύσεις της καθώς και τις ανάγκες της σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού και ομολογιακών δανείων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει τα αποτελέσματά της με χρεωστικούς τόκους. Αυξητικές τάσεις στα επιτόκια θα έχουν αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα καθώς η Εταιρεία θα επιβαρύνεται με επιπλέον κόστος δανεισμού.

Ο κίνδυνος επιτοκίων μετριάζεται καθώς μέρος του δανεισμού της Εταιρείας είναι με σταθερά επιτόκια, είτε άμεσα είτε έμμεσα με τη χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων).

Εάν την 31/12/2017 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (-€380 χιλ.) / €380 χιλ. Αναλογικά θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της Εταιρείας.

Αντίστοιχα εάν την 31/12/2016 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (-€345 χιλ.) / €345 χιλ. Αναλογικά θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της Εταιρείας.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας της Εταιρείας σε περίπτωση που ένας πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα (investment securities).

Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς δεν παρατηρείται γεωγραφική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Κανένας πελάτης δεν ξεπερνά το 10% των πωλήσεων. Επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανομημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει θέσει μια πιστωτική πολιτική βάσει της οποίας κάθε νέος πελάτης εξετάζεται σε ατομική βάση για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Πιστωτικά όρια ορίζονται για κάθε πελάτη, τα οποία επανεξετάζονται ανάλογα με τις τρέχουσες συνθήκες και αναπροσαρμόζονται, αν απαιτηθεί, οι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Τα πιστωτικά όρια των πελατών κατά κανόνα καθορίζονται με βάση τα ασφαλιστικά όρια που λαμβάνονται για αυτούς από τις ασφαλιστικές εταιρείες και εν συνεχεία διενεργείται ασφάλιση των απαιτήσεων βάσει των ορίων αυτών.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως πελάτες χονδρικής της Εταιρείας. Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, η Εταιρεία για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Η Εταιρεία καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες, τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την ανακτήσιμη αξία τους. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις

χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει ως πολιτική να μην παρέχει εγγυήσεις, παρά μόνο και κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδεδεμένες εταιρείες.

Διαχείριση κεφαλαίου

Η πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου συνίσταται στη διατήρηση μιας ισχυρής βάσης κεφαλαίου, ώστε να διατηρεί την εμπιστοσύνη πιστωτών και της αγοράς στην Εταιρεία και να επιτρέπει την μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί την απόδοση του κεφαλαίου, την οποία ορίζει η Εταιρεία ως τα καθαρά αποτελέσματα διαιρεμένα με το σύνολο της καθαρής θέσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης παρακολουθεί το επίπεδο των μερισμάτων στους μετόχους κοινών μετοχών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προσπαθεί να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ υψηλότερων αποδόσεων που θα ήταν εφικτές με υψηλότερα επίπεδα δανεισμού και των πλεονεκτημάτων και της ασφάλειας που θα παρείχε μια ισχυρή και υγιής κεφαλαιακή θέση.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	Σημ.	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο δανεισμού	16	151.892.127	138.194.790
Μείον			
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά			
ισοδύναμα	13	(2.768.993)	(9.251.955)
Καθαρός δανεισμός		149.123.134	128.942.835
Σύνολο καθαρής θέσης		88.543.368	81.299.839
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια		237.666.502	210.242.675
Συντελεστής μόχλευσης		63%	61%

Η Εταιρεία δεν διαθέτει ένα συγκεκριμένο πλάνο αγοράς ιδίων μετοχών.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

Πρώτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει εισηγμένες τιμές που αναφέρονται σε ενεργή αγορές για την συγκεκριμένη απαίτηση και υποχρέωση.

Δεύτερο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, εκτός των εισηγμένων τιμών που ανήκουν στο πρώτο επίπεδο και θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα αντικειμενικές.

Τρίτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει την συλλογή αποτιμήσεων οι οποίες δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς.

Τα διάφορα επίπεδα έχουν ορισθεί ως εξής:

	31/12/2017				31/12/2016			
	Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο	Σύνολο	Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο	Σύνολο
Ποσά σε Ευρώ								
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση	-	-	166.473	166.473	-	-	158.173	158.173
	-	-	166.473	166.473	-	-	158.173	158.173

Δεν υπήρξαν μεταφορές ανάμεσα στο Επίπεδο 1 και Επίπεδο 2 κατά την διάρκεια της περιόδου.

Τεχνικές Αποτίμησης Εύλογων Αξιών Επίπεδο 2

Τα παράγωγα του επιπέδου 2 αποτελούνται από συμβάσεις προθεσμιακών συμβολαίων σε ξένο νόμισμα (forward).

Η εύλογη αξία των παραπάνω συμβολαίων προσδιορίζεται με την χρήση προθεσμιακών ισοτιμιών της ημερομηνίας κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, προεξοφλημένη σε παρούσες αξίες.

Αποτίμηση Εύλογων Αξιών Επίπεδο 3

Τα χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση του επιπέδου 3, αφορούν τίτλους μη εισηγμένους σε διαπραγματεύσιμη αγορά με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν να υπολογιστεί με αξιοπιστία η εύλογη αξία τους και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Διαδικασία επιμέτρησης

Η οικονομική διεύθυνση αναλαμβάνει την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων και των εύλογων αξιών του τρίτου επιπέδου που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Η διαδικασία διεξάγεται μια φορά το έτος σύμφωνα με τις ημερομηνίες ετήσιων αναφορών της εταιρείας.

Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος.

Η λογιστική αξία των βραχυπρόθεσμων δανείων προσεγγίζει την εύλογη αξία, καθώς η επίδραση της προεξόφλησης είναι μη σημαντική.

Η εύλογη αξία των ακόλουθων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού προσεγγίζει την λογιστική τους αξία:

- Πελάτες και Λοιπές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
- Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικού χαρακτήρα

Κίνδυνοι μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα παρουσιάζει σημάδια βελτίωσης, ωστόσο αβεβαιότητες εξακολουθούν να υφίστανται.

Μετά την ολοκλήρωση τόσο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών στα τέλη του 2015, όσο και του προγράμματος διάσωσης ύψους 85 δις. ευρώ μεταξύ των θεσμών και της ελληνικής κυβέρνησης, το Eurogroup και οι θεσμοί ολοκλήρωσαν τη δεύτερη αξιολόγηση του Ελληνικού προγράμματος εντός του 2017 αποδεδειγμένα την δόση οικονομικής βοήθειας προς την Ελλάδα ύψους 8,5 δις ευρώ, ενώ παράλληλα ολοκληρώθηκαν οι συζητήσεις για την τρίτη αξιολόγηση η οποία θα ανοίξει τον δρόμο για την αποδέσμευση της επόμενης δόσης της οικονομικής βοήθειας.

Οι έλεγχοι κεφαλαίων που ισχύουν στην Ελλάδα από τον Ιούνιο του 2015 και εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ, με ελαστικότερους όρους που τροποποιήθηκαν εντός του 2017, δεν εμπόδισαν τη

Εταιρεία να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της, ενώ οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες δεν έχουν διαταραχθεί.

Επιπλέον, η ισχυρή πελατειακή βάση της Εταιρείας εκτός Ελλάδας ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο ρευστότητας που μπορεί να προκύψει από την αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία παρακολουθεί στενά και σε συνεχή βάση τις εξελίξεις τόσο στο διεθνές όσο και στο εσωτερικό περιβάλλον και προσαρμόζει έγκαιρα τις επιχειρηματικές της στρατηγικές και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις των μακροοικονομικών συνθηκών στις δραστηριότητές της.

Κίνδυνος Ρευστότητας:

Οι παραπάνω εξελίξεις καθώς και η αστάθεια του ελληνικού τραπεζικού τομέα δημιουργούν μια αβέβαιη οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ρευστότητα της Εταιρείας.

Το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια των οποίων η μέση ληκτότητα είναι περί τα 3 έτη. Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η Εταιρεία εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της αντισταθμίζει σημαντικά την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα.

Η χρηματοδότηση της Εταιρείας προέρχεται κυρίως από Ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει, μέσω διακράτησης των απολύτως αναγκαίων ταμιακών διαθεσίμων και επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, ότι θα έχει ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις αλλά και δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη της. Παράλληλα για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας η Εταιρεία διενεργεί πρόβλεψη ταμιακών ροών για περίοδο έτους κατά την σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού, και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές της ανάγκες.

Η Εταιρεία έχει άμεση πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και ιστορικά προβαίνει σε αναχρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεών της. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η αναχρηματοδότηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού της θα συνεχιστεί και στο μέλλον όπως και στο παρελθόν εάν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Η Εταιρεία, εντός του 2018, προέβη σε αίτημα συνολικής αναδιάρθρωσης των δόσεων του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου το οποίο εγκρίθηκε από τους Ομολογιούχους.

Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία εφαρμόζοντας τον στρατηγικό της σχεδιασμό, όπως αυτός αποτυπώνεται στο σχετικό πενταετές επιχειρηματικό της πλάνο, έχει πετύχει αύξηση του όγκου πωλήσεων κατά 15% το πρώτο εξάμηνο του 2018 (184 εκ. ευρώ) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 (160 εκ. ευρώ). Η βελτίωση αυτή της Εταιρείας αναμένεται να διατηρηθεί ως το τέλος της παρούσας χρήσης αλλά και σε βάθος πενταετίας, λόγω της αύξησης της παραγωγικότητας και των πωλήσεων προϊόντων προστιθέμενης αξίας, μέσω της περαιτέρω διείσδυσης της σε νέες και υφιστάμενες αγορές, αλλά και της συμπίεσης του λειτουργικού της κόστους. Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι τρέχουσες εκτιμήσεις προβλέπουν βελτίωση της ρευστότητας της Εταιρείας, η οποία δύναται να καλύψει, εκτός των αναγκών κεφαλαίου κίνησης και του βραχυπρόθεσμου μέρους των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων της.

Η Εταιρεία συνεχίζει να διατηρεί την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της» κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017.

**Πιστωτική διαβάθμιση οίκου Moody's στα
ταμειακά διαθέσιμα**

	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
Caa1	-	9.250.425
Caa2	2.768.167	-
Σύνολο	2.768.167	9.250.425

Λειτουργικοί Κίνδυνοι:
Παραγωγή/Πωλήσεις και Προμηθευτές

Οι πωλήσεις της Εταιρείας στην Ελλάδα ανέρχονται σε 41% επί του συνολικού τζίρου για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. Οι λειτουργίες της Εταιρείας στην Ελλάδα εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από ξένους προμηθευτές. Υποθέτοντας ότι οι έλεγχοι κεφαλαίων που έχουν επιβληθεί επί του παρόντος θα παραμείνουν σε ισχύ, η Εταιρεία θα πρέπει να συνεχίσει να ζητά έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για να χρησιμοποιήσει ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα που διακρατούνται στην Ελλάδα προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι πληρωμές προμηθευτών εκτός Ελλάδας. Το παραπάνω θα μπορούσε να προκαλέσει καθυστέρηση εισαγωγών πρώτης ύλης.

Ωστόσο, το γεγονός αυτό είναι απομακρυσμένο καθώς η Εταιρεία πραγματοποιεί κανονικά πληρωμές από διαθέσιμα που τηρεί στο εξωτερικό, ενώ εκτιμά ότι η κανονικότητα αυτή θα συνεχίσει να πραγματοποιείται και στο μέλλον.

Οι εξελίξεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ελληνική οικονομία είναι πέραν του ελέγχου της Εταιρείας και η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει ή να διαβλέψει τις τυχόν επιπτώσεις αυτών. Παρ' όλα αυτά, η Διοίκηση του Εταιρείας λαμβάνοντας υπ' όψιν τον εξαγωγικό του χαρακτήρα, που ενδυναμώνεται από τις σύγχρονες παραγωγικές εγκαταστάσεις που κατέχει τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της και λαμβάνει έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Η Εταιρεία εφαρμόζει συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονα τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών. Όπου κρίνεται κατάλληλο, ζητείται επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση πίστωσης. Επιπλέον συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου θεωρείται ότι υπάρχει για ποσά εισπρακτέα από το Δημόσιο. Η επιβράδυνση που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα στην Ελληνική αγορά ενδεχομένως να επηρεάσει τη πελατειακή βάση της Εταιρείας στην Ελλάδα με επίπτωση στη μέση χρονική διάρκεια του κεφαλαίου κίνησης. Ωστόσο, οι πωλήσεις ανά πελάτη είναι κατανομημένες σε μεγάλο αριθμό πελατών γεγονός που εξασφαλίζει ότι ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανομημένος σε αποδεκτά επίπεδα.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα θεωρούνται επίσης στοιχεία με υψηλό πιστωτικό κίνδυνο, καθώς οι τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα ασκούν σημαντική πίεση στις εγχώριες τράπεζες.

ΣΤ. Εξέλιξη Δραστηριοτήτων για το 2018

Οι εξελίξεις κατά την διάρκεια του 2017 και οι συζητήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σχετικά με την επανεξέταση των όρων του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελλάδας, διατηρούν το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα ευμετάβλητο. Η επιστροφή στην οικονομική σταθερότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ενέργειες και τις αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα και στο εξωτερικό.

Η οικονομική αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος της χώρας αποτελεί βασικό παράγοντα κινδύνου όπου τυχόν αρνητικές εξελίξεις ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά κατά κύριο λόγο τις εγχώριες

δραστηριότητες και την χρηματοοικονομική κατάσταση αυτών. Η Διοίκηση της Εταιρείας ΣΟΒΕΛ Α.Ε., ως μέλος του Ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ, λαμβάνοντας υπόψη τον εξαγωγικό της χαρακτήρα, που ενδυναμώνεται από τις σύγχρονες παραγωγικές εγκαταστάσεις που κατέχει στον Αλμυρό Μαγνησίας, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και λαμβάνει όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων.

Τέλος, η ασφάλεια στους χώρους εργασίας, η προστασία του περιβάλλοντος, η αρμονική συμβίωση με την τοπική κοινωνία και η διαρκής εκπαίδευση του προσωπικού συνεχίζουν να αποτελούν αδιαπραγμάτευτους στόχους, άρρηκτα συνδεδεμένους με τη λειτουργία της εταιρείας.

Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία τηρεί τα ακόλουθα υποκαταστήματα:

- Αμαρουσίου-Χαλανδρίου 33, 15125 Μαρούσι, Αττικής: γραφεία
- Θέση τσιγκέλι Αλμυρού Μαγνησίας: εργοστάσιο
- 245 χιλ. Ε.Ο Αθηνών-Αγρινίου, 30200 Μεσολόγγι: αποθήκη

Η κύρια δραστηριότητα του εργοστασίου στο Τσιγκέλι Μαγνησίας είναι η παραγωγή και εμπορία προϊόντων σιδήρου.

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2018

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Γεώργιος Χ. Καλφαρέντζος
Α.Δ.Τ.: Φ 147183

Β. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «SOVEL ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων**Γνώμη**

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «SOVEL ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.» (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 αντιστοιχούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία «SOVEL ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού

ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠράιςγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Δημήτρης Σούρμπος
ΑΜ ΣΟΕΛ 16891

SOVEL
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2017

SOVEL
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.

**Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
Της Χρήσης από 1η Ιανουαρίου 2017 έως 31η Δεκεμβρίου 2017
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)**

**ΣΟΒΕΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.**

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 23635/01/Β/91/534 (93) Λ. Μεσογείων 2-4, Αθήνα

Γ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Περιεχόμενα	Σελίδα
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	25
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	26
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	26
Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	27
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	27
1 Γενικές Πληροφορίες	28
2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Αρχών	28
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	43
4 Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως	48
5 Πωλήσεις	49
6 Πάγια Στοιχεία	50
7 Συμμετοχές σε Συγγενείς Εταιρείες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης από τον Όμιλο ΣΙΔΕΝΟΡ	51
8 Συμμετοχές σε θυγατρικές Εταιρείες που ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από τον Όμιλο ΣΙΔΕΝΟΡ	51
9 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση	52
10 Αναβαλλόμενη Φορολογία	52
11 Αποθέματα	54
12 Εμπορικές & Λοιπές Απαιτήσεις	54
13 Ταμειακά Διαθέσιμα	55
14 Μετοχικό Κεφάλαιο	56
15 Λοιπά Αποθεματικά	56
16 Δανεισμός	56
17 Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	58
18 Επιχορηγήσεις	60
19 Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	61
20 Προβλέψεις	62
21 Έξοδα ανά Κατηγορία	62
22 Παροχές στο Προσωπικό	63
23 Χρηματοοικονομικό Κόστος	63
24 Φόρος Εισοδήματος	64
25 Λοιπά Έσοδα Εκμετάλλευσης	64
26 Λειτουργικές Ταμειακές Ροές	65
27 Δεσμεύσεις	65
28 Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις / Απαιτήσεις	66
29 Υφιστάμενα Εμπράγματα Βάρη	66
30 Συνδεδεμένα Μέρη	66
31 Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις	69
32 Αριθμός Απασχολούμενου Προσωπικού	69
33 Γεγονότα Μετά την Ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	69
34 Σημαντικά Γεγονότα	69

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

	Σημ.	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Οικόπεδα & Κτίρια	6	49.305.395	50.801.326
Μηχανολογικός Εξοπλισμός	6	106.615.780	114.553.585
Λοιπά Ενσώματα πάγια	6	2.217.295	1.164.367
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	1	1
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	7	4.570.682	4.570.682
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	8	148.562	226.562
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	9	166.473	158.173
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12	1.285.977	1.299.048
		164.310.164	172.773.743
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	11	64.815.205	61.104.311
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	12	126.323.184	86.695.143
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	13	2.768.993	9.251.955
		193.907.382	157.051.409
Σύνολο ενεργητικού		358.217.546	329.825.152
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	40.981.356	40.981.356
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	14	47.611.049	47.611.049
Λοιπά αποθεματικά	15	41.324.658	41.324.658
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		(41.373.694)	(48.617.223)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		88.543.368	81.299.839
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	16	58.143.759	64.959.421
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	10	18.524.298	24.803.011
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	17	1.601.103	1.491.170
Επιχορηγήσεις	18	2.889.704	3.699.045
Προβλέψεις	20	53.631	53.297
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	7.951.084	2.720.925
		89.163.579	97.726.869
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	19	86.760.397	77.563.074
Υποχρέωση από φόρο εισοδήματος	24	1.834	-
Δάνεια	16	93.748.368	73.235.369
		180.510.598	150.798.443
Σύνολο υποχρεώσεων		269.674.177	248.525.312
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		358.217.546	329.825.152

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Ποσά σε Ευρώ		31/12/2017	31/12/2016
	Σημ.		
Πωλήσεις	5	342.961.871	256.881.649
Κόστος Πωληθέντων	21	(309.899.687)	(218.683.864)
Μεικτό Κέρδος		33.062.185	38.197.785
Έξοδα διάθεσης	21	(16.890.704)	(23.095.001)
Έξοδα διοίκησης	21	(7.608.187)	(7.074.066)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	25	1.816.946	1.705.493
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		10.380.240	9.734.211
Χρηματοοικονομικά έσοδα	23	9.798	14.580
Χρηματοοικονομικά έξοδα	23	(9.398.201)	(7.261.743)
Έσοδα από μερίσματα	25	5.850	64.572
Κέρδη (ζημιές) προ φόρων		997.686	2.551.621
Φόρος εισοδήματος	24	6.269.180	229.283
Κέρδη (ζημιές) μετά από φόρους		7.266.867	2.780.904

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	12 μήνες έως 31/12/2017	12 μήνες έως 31/12/2016
Κέρδη (ζημιές) μετά από φόρους	7.266.867	2.780.904
Αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη / ζημιές	(23.338)	(77.403)
Συνολικό εισόδημα / (ζημιές) μετά από φόρους	(23.338)	(77.403)
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα / (ζημιές) μετά από φόρους	7.243.529	2.703.501

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	Μετοχικό Κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	88.592.405	41.324.658	(51.320.724)	78.596.338
Κέρδος / (ζημιά) που αναγνωρίστηκε άμεσα στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	(77.403)	(77.403)
Καθαρό κέρδος περιόδου			2.780.904	2.780.904
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	2.703.501	2.703.501
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	88.592.405	41.324.658	(48.617.223)	81.299.840
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	88.592.405	41.324.658	(48.617.223)	81.299.840
Κέρδος / (ζημιά) που αναγνωρίστηκε άμεσα στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	(23.338)	(23.338)
Καθαρό κέρδος περιόδου			7.266.867	7.266.867
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	7.243.529	7.243.529
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	88.592.405	41.324.658	(41.373.694)	88.543.369

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

<i>Ποσά σε ευρώ</i>	Σημ.	1/1 έως 31/12/2017	1/1 έως 31/12/2016
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	26	(7.652.680)	(14.531.741)
Καταβληθέντες τόκοι		(9.063.391)	(6.407.378)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		1.834	-
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(16.714.238)	(20.939.119)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων		(2.583.922)	(2.457.855)
Πωλήσεις ενσώματων και ασώματων παγίων		15.000	1.000
Πωλήσεις συμμετοχών		39.419	6.065.371
Μερίσματα εισπραχθέντα		5.850	6.480
Τόκοι που εισπράχθηκαν		9.798	14.580
Αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	9	(8.300)	(14.500)
Αύξηση συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες		-	39.783
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(2.522.156)	3.654.859
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Δάνεια αναληφθέντα		41.894.193	44.329.645
Αποπληρωμή δανεισμού		(29.140.761)	(21.250.000)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		12.753.432	23.079.645
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(6.482.962)	5.795.385
Ταμειακά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσης	13	9.251.955	3.456.570
Ταμειακά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου		2.768.993	9.251.955

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

1 Γενικές Πληροφορίες

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε. (η «Εταιρεία» ή ΣΟΒΕΛ Α.Ε) ασχολείται με τη βιομηχανική επεξεργασία και εμπορία προϊόντων σιδήρου και χάλυβα. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων. Η Εταιρεία είναι μέλος του ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ. Η Εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, Νομό Αττικής, στο Δήμο Αθήνας, στην οδό Μεσογείων 2-4 και επίσης διατηρεί υποκαταστήματα στον Αλμυρό – Μαγνησίας, όπου πραγματοποιείται το σύνολο της παραγωγικής δραστηριότητας.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 7 Σεπτεμβρίου 2018 και υπόκεινται σε έγκριση από τη Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας η οποία θα συνεδριάσει την 10 Σεπτεμβρίου 2018.

Η εταιρεία δεν συντάσσει και δεν δημοσιεύει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις λόγω του ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ίδιας και των θυγατρικών της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που συντάσσει η μητρική Εταιρεία VIOHALCO S.A. και για το λόγο αυτό, με βάση το Δ.Λ.Π. 27, δεν υποχρεούται στην σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας δημοσιεύονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<http://sovel.vionet.gr>).

2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Αρχών

Οι βασικές λογιστικές πολιτικές που έχει εφαρμόσει η Εταιρεία κατά τη σύνταξη αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Οι πολιτικές αυτές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί από τη Διοίκηση με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), συμπεριλαμβανομένων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία των επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της υπό αναφορά χρήσης. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς (βλέπε σημ. 4).

Βασικές προτεραιότητες της Εταιρείας ΣΟΒΕΛ Α.Ε. ως μέλος του Ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ είναι:

- η διατήρηση και η περαιτέρω αύξηση του μεριδίου αγοράς
- η μόνιμη και διαρκής ενίσχυση της παρουσίας της στις αγορές της Κεντρικής Ευρώπης, των Βαλκανίων και των γειτονικών χωρών της Ανατολικής Μεσογείου, αντισταθμίζοντας την σημαντική πτώση του κλάδου κατασκευών στην Ελληνική αγορά
- η μείωση του κόστους παραγωγής
- η αποτελεσματική διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης

Στο πλαίσιο αυτό, έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί καινοτόμες επενδύσεις στο εργοστάσιο της ΣΟΒΕΛ με σκοπό τη μείωση τόσο της αναλυσκόμενης ενέργειας, όσο και του αποτυπώματος άνθρακα (CO₂) του εργοστασίου.

Ως εκ τούτου η Εταιρεία συνεχίζει να υιοθετεί την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων τους» κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Μακροοικονομία και επιχειρησιακό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα παρουσιάζει σημάδια βελτίωσης, ωστόσο αβεβαιότητες εξακολουθούν να υφίστανται.

Μετά την ολοκλήρωση τόσο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών στα τέλη του 2015, όσο και του προγράμματος διάσωσης ύψους 85 δις. Ευρώ μεταξύ των θεσμών και της ελληνικής κυβέρνησης τον Ιούνιο του 2017, το Eurogroup και οι θεσμοί ολοκλήρωσαν τη συζήτηση για τη δεύτερη αξιολόγηση του Ελληνικού προγράμματος, η οποία άνοιξε τον δρόμο για την αποδέσμευση της τρίτης δόσης της οικονομικής βοήθειας προς την Ελλάδα ύψους 8,5 δις. Ευρώ.

Οι έλεγχοι κεφαλαίων που ισχύουν στην Ελλάδα από τον Ιούνιο του 2015 και εξακολουθούν να παραμένουν (παρότι έχουν χαλαρώσει), δεν εμπόδισαν τη ΣΟΒΕΛ να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της, ενώ οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες δεν έχουν διαταραχθεί.

Η ΣΟΒΕΛ παρακολουθεί στενά και σε συνεχή βάση τις εξελίξεις τόσο στο διεθνές όσο και στο εσωτερικό περιβάλλον και προσαρμόζει έγκαιρα τις επιχειρηματικές της στρατηγικές και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις των μακροοικονομικών συνθηκών στις δραστηριότητές της.

Κίνδυνος Ρευστότητας:

Οι παραπάνω εξελίξεις καθώς και η αστάθεια του ελληνικού τραπεζικού τομέα δημιουργούν μια αβέβαιη οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ρευστότητα της Εταιρείας.

Το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια των οποίων η μέση ληκτότητα είναι περί τα 3 έτη. Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η Εταιρεία εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της αντισταθμίζει σημαντικά την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα.

Η χρηματοδότηση της Εταιρείας προέρχεται κυρίως από Ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει, μέσω διακράτησης των απολύτως αναγκαίων ταμιακών διαθεσίμων και επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, ότι θα έχει ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις αλλά και δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη της. Παράλληλα για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας η Εταιρεία διενεργεί πρόβλεψη ταμειακών ροών για περίοδο έτους κατά την σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού, και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές της ανάγκες.

Η Εταιρεία έχει άμεση πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και ιστορικά προβαίνει σε αναχρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεών της. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η αναχρηματοδότηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού της θα συνεχιστεί και στο μέλλον όπως και στο παρελθόν εάν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Η Εταιρεία, εντός του 2018, πρόβη σε αίτημα συνολικής αναδιάρθρωσης των δόσεων του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου το οποίο εγκρίθηκε από τους Ομολογιούχους.

Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία εφαρμόζοντας τον στρατηγικό της σχεδιασμό, όπως αυτός αποτυπώνεται στο σχετικό πενταετές επιχειρηματικό της πλάνο, έχει πετύχει αύξηση του όγκου πωλήσεων κατά 15% το πρώτο εξάμηνο του 2018 (184 εκ. ευρώ) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 (160 εκ. ευρώ). Η βελτίωση αυτή της Εταιρείας αναμένεται να διατηρηθεί ως το τέλος της παρούσας χρήσης αλλά και σε βάθος πενταετίας, λόγω της αύξησης της παραγωγικότητας και των πωλήσεων προϊόντων προστιθέμενης αξίας, μέσω της περαιτέρω διεύθυνσης της σε νέες και υφιστάμενες αγορές, αλλά και της συμπίεσης του λειτουργικού της κόστους. Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι τρέχουσες εκτιμήσεις προβλέπουν βελτίωση της ρευστότητας της Εταιρείας, η οποία δύναται να καλύψει, εκτός των αναγκών κεφαλαίου κίνησης και του βραχυπρόθεσμου μέρους των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων της.

Η Εταιρεία συνεχίζει να διατηρεί την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της» κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017.

**Πιστωτική διαβάθμιση οίκου Moody's στα
ταμειακά διαθέσιμα**

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016
Caa1	-	9.250.425
Caa2	2.768.167	-
Σύνολο	2.768.167	9.250.425

Λειτουργικοί Κίνδυνοι:

Παραγωγή/Πωλήσεις και Προμηθευτές

Οι πωλήσεις της Εταιρείας στην Ελλάδα ανέρχονται σε 41% επί του συνολικού τζίρου για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. Οι λειτουργίες της Εταιρείας στην Ελλάδα εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από ξένους προμηθευτές. Υποθέτοντας ότι οι έλεγχοι κεφαλαίων που έχουν επιβληθεί επί του παρόντος θα παραμείνουν σε ισχύ, η Εταιρεία θα πρέπει να συνεχίσει να ζητά έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για να χρησιμοποιήσει ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα που διακρατούνται στην Ελλάδα προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι πληρωμές προμηθευτών εκτός Ελλάδας. Το παραπάνω θα μπορούσε να προκαλέσει καθυστέρηση εισαγωγών πρώτης ύλης.

Ωστόσο, το γεγονός αυτό είναι απομακρυσμένο καθώς η Εταιρεία πραγματοποιεί κανονικά πληρωμές από διαθέσιμα που τηρεί στο εξωτερικό, ενώ εκτιμά ότι η κανονικότητα αυτή θα συνεχίσει να πραγματοποιείται και στο μέλλον.

Οι εξελίξεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ελληνική οικονομία είναι πέραν του ελέγχου της Εταιρείας και η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει ή να διαβλέψει τις τυχόν επιπτώσεις αυτών. Παρ' όλα αυτά, η Διοίκηση του Εταιρείας λαμβάνοντας υπ' όψιν τον εξαγωγικό του χαρακτήρα, που ενδυναμώνεται από τις σύγχρονες παραγωγικές εγκαταστάσεις που κατέχει τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της και λαμβάνει έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Η Εταιρεία εφαρμόζει συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονα τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών. Όπου κρίνεται κατάλληλο, ζητείται επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση πίστωσης. Επιπλέον συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου θεωρείται ότι υπάρχει για ποσά εισπρακτέα από το Δημόσιο. Η επιβράδυνση που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα στην Ελληνική αγορά ενδεχομένως να επηρεάσει τη πελατειακή βάση της Εταιρείας στην Ελλάδα με επίπτωση στη μέση χρονική διάρκεια του κεφαλαίου κίνησης. Ωστόσο, οι πωλήσεις ανά πελάτη είναι κατανομημένες σε μεγάλο αριθμό πελατών γεγονός που εξασφαλίζει ότι ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανομημένος σε αποδεκτά επίπεδα.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα θεωρούνται επίσης στοιχεία με υψηλό πιστωτικό κίνδυνο, καθώς οι τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα ασκούν σημαντική πίεση στις εγχώριες τράπεζες.

2.2 Νέα πρότυπα, ερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2017 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις”

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΠΧΑ 12 “Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχές σε οντότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Η Εταιρεία εκτίμησε τις επιδράσεις από το ΔΠΧΑ 9 και κατέληξε ότι αυτές δεν θα είναι σημαντικές. Συγκεκριμένα, το 2018 η Εταιρεία θα πρέπει να αναπροσαρμόσει το υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, καθώς το ποσό των κερδών εις νέο την 1 Ιανουαρίου 2018 θα μειωθεί κατά 33 χιλ. ευρώ

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) “Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η Εταιρεία αφού αξιολόγησε την πιθανή επίδραση στο ποσό ή τον χρόνο αναγνώρισης εσόδων, καθόρισε ότι δεν αναμένεται το συγκεκριμένο πρότυπο να έχει επίδραση στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η Εταιρεία βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 “Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) “Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο θα α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα Λοιπά Συνολικά

Εισοδήματα και όχι στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

ΔΛΠ 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις**(α) Θυγατρικές εταιρείες**

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο όμιλος ασκεί έλεγχο σε μια επιχείρηση όταν ο όμιλος εκτίθεται ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην επιχείρηση και έχει την ικανότητα να επηρεάζει αυτές τις αποδόσεις μέσω της δύναμης που ασκεί στην επιχείρηση. Η Εταιρεία δεν συντάσσει και δεν δημοσιεύει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις λόγω του ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ίδιας και των θυγατρικών της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που συντάσσει η μητρική Εταιρεία ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε. και για το λόγο αυτό, με βάση το Δ.Λ.Π. 27, δεν υποχρεούται στην σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά η Εταιρεία είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από την Εταιρεία των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα της εξαγοράς περιλαμβάνει και την εύλογη αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρέωσης που προκύπτει από τυχόν συμφωνία ενδεχόμενου τιμήματος. Οι δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγορά εξοδοποιούνται. Εάν η επιχειρηματική συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, η εύλογη αξία της συμμετοχής που κατείχε η Εταιρεία στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την επαναμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρώνται αρχικά κατά την ημερομηνία απόκτησης στην εύλογη αξία τους. Ανά περίπτωση εξαγοράς, η Εταιρεία αναγνωρίζει τυχόν μη ελέγχουσα συμμετοχή της θυγατρικής είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην Καθαρή Θέση της θυγατρικής.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτώντα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως μεταβολή στα Λοιπά Συνολικά

Εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης, δεν επαναμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

Η εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές, στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της, σε κόστος μείον απομείωση.

Επιπλέον, το κόστος κτήσης προσαρμόζεται ώστε να αντανakλά τις μεταβολές στο τίμημα που προκύπτουν από τυχόν τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος

(β) Πώληση Θυγατρικών

Όταν η Εταιρεία παύσει να έχει έλεγχο, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν σε σχέση με την τρέχουσα αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, σχετικά ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο που θα ακολουθούσαν σε περίπτωση πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ήτοι μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες η Εταιρεία έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν το ποσοστό συμμετοχής κυμαίνεται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης). Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως, το οποίο προσαυξάνεται ή μειώνεται με την αναγνώριση του μεριδίου της Εταιρείας στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά.

Σε περίπτωση μείωσης του ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως η Εταιρεία συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στην Καθαρή Θέση θα μεταφερθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο της Εταιρείας στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο της Εταιρείας επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, συμπεριλαμβανομένων μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις της σε συγγενείς εταιρείες στο κόστος κτήσης μείον τυχόν απομείωση.

2.4 Πληροφόρηση κατά Τομέα

Οι λειτουργικοί τομείς παρουσιάζονται με τρόπο που συνάδει με τις εσωτερικές οικονομικές αναφορές, σύμφωνα με τη Διοίκηση της Εταιρείας.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης.

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας καταχωρούνται και παρουσιάζονται στο νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»).

(β) *Συναλλαγές και υπόλοιπα*

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από τις περιπτώσεις που μεταφέρονται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα αφού έχουν ορισθεί ως μέσα αντιστάθμισης των ταμειακών ροών.

2.6 *Ενσώματα Πάγια*

Τα ενσώματα πάγια παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα σχετιζόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει επίσης οποιαδήποτε μεταφορά από την Καθαρή Θέση κερδών/ζημιών από αντισταθμίσεις ταμειακών ροών για αγορές ενσώματων παγίων σε ξένο νόμισμα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται από-αναγνωρίζεται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ενδιάμεσες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην υπολειμματική του αξία, ως εξής:

- Κτίρια	10-33	Έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός	2-25	Έτη
- Αυτοκίνητα	6-7	Έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	3-8	Έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και αναπροσαρμόζονται, εάν χρειάζεται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Τα γενικά κόστη δανεισμού καθώς και τα κόστη δανεισμού που έχουν αναληφθεί ειδικά για την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, κεφαλαιοποιούνται, ως τμήμα του κόστους του στοιχείου αυτού, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο να είναι έτοιμο για χρήση ή πώληση. Περιουσιακό στοιχείο που πληρεί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο για το οποίο απαιτείται εκτεταμένη χρονική περίοδος, προκειμένου να είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προσδιορίζεται ή την πώληση.

Το έσοδο από τόκους από την προσωρινή τοποθέτηση του δανεισμού που έχει αναληφθεί ειδικά για την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου αφαιρείται από τα κόστη δανεισμού που επιτρέπεται να κεφαλαιοποιηθούν.

Όλα τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

2.7 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δε θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της Διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται σαν έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στη χρήση που προκύπτουν. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.8 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

(α) Δάνεια απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργούς αγορές. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον δεν λήγουν ή η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής. Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής καταχωρούνται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα. Κατά την πώληση ή απομείωση, τα συσσωρευμένα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια στα αποτελέσματα. Τα δάνεια και απαιτήσεις επιμετρώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτουν.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές αγοράς. Για τα στοιχεία τα οποία δε

διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακή αγορά, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα Ίδια Κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης σε συμμετοχικούς τίτλους που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

(γ) Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι απομειωμένο και έχουν πραγματοποιηθεί ζημιές απομείωσης, αν και μόνο αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης σαν αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (‘ζημιογόνο γεγονός’) και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και η επίδραση αυτή μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ενδείξεις απομείωσης μπορεί να αποτελούν τα εξής γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσκολία του χρεώστη ή ομάδας χρεωστών, καθυστέρηση ή διακοπή πληρωμής τόκων και δόσεων, πιθανότητα χρεοκοπίας ή άλλης χρηματοοικονομικής αναδιοργάνωσης και παρατηρήσιμα στοιχεία που δείχνουν μετρήσιμη μείωση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης που αφορά δάνεια και απαιτήσεις, το ποσό της ζημιάς επιμετράτε ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου. Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μειώνεται με το ποσό της ζημιάς απομείωσης και η ζημιά καταχωρείται στα αποτελέσματα. Αν ένα δάνειο έχει μεταβλητό επιτόκιο, το επιτόκιο προεξόφλησης για την επιμέτρηση της ζημιάς απομείωσης είναι το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο όπως προσδιορίστηκε από τη σύμβαση.

Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (π.χ. βελτίωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του χρεώστη), η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.9 Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Το μέρος των αλλαγών στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών παραγώγων, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί και κατηγοριοποιηθεί ως «αντιστάθμιση ταμειακών ροών» και αφορά σε αποτελεσματική αντιστάθμιση αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα. Το κέρδος / ζημιά του μη αποτελεσματικού μέρους αυτών, αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Τα ποσά που έχουν συσσωρευτεί στην Καθαρή Θέση ανακυκλώνονται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη στιγμή που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος / ζημιά σχετιζόμενο με το αποτελεσματικό μέρος των χρηματοοικονομικών παραγώγων αντιστάθμισης κινδύνου μεταβολής επιτοκίου, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης, στο χρηματοοικονομικό κόστος.

Κατά τη στιγμή που ένα χρηματοοικονομικό παράγωγο λήξει, πουληθεί ή κρίνεται ως μη αποτελεσματική, αντιστάθμιση τότε οποιαδήποτε σωρευτική ζημιά / κέρδος παραμένει στην Καθαρή Θέση και

αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης όταν η συναλλαγή την οποία αφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Όταν μία προβλεπόμενη συναλλαγή παύει να ισχύει ότι θα προκύψει, τα σωρευτικά κέρδη / ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα μεταφέρονται άμεσα στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Η Εταιρεία καταγράφει αναλυτικά κατά την αρχική αναγνώριση της συναλλαγής τη σχέση αντιστάθμισης μεταξύ του μέσου αντιστάθμισης και του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, καθώς και τον σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων στα πλαίσια των οποίων η Εταιρεία προβαίνει στις συναλλαγές αντιστάθμισης. Η Εταιρεία επίσης τεκμηριώνει την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης τόσο κατά την έναρξη της αντιστάθμισης όσο και καθ' όλη τη διάρκειά της.

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου μηνιαίου σταθμικού κόστους. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.11 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, και τις καταθέσεις όψεως.

2.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι ονομαστικές μετοχές περιλαμβάνονται στα Ίδια Κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά από τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας, μέχρι οι ίδιες μετοχές πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα Ίδια Κεφάλαια.

2.14 Προμηθευτές

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.15 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Σε αυτή την περίπτωση ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Τα γενικά κόστη δανεισμού καθώς και τα κόστη δανεισμού που έχουν αναληφθεί ειδικά για την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, κεφαλαιοποιούνται, ως τμήμα του κόστους του στοιχείου αυτού, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο να είναι έτοιμο για χρήση ή πώληση. Περιουσιακό στοιχείο που πληρεί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο για το οποίο απαιτείται εκτεταμένη χρονική περίοδος, προκειμένου να είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προσδιορίζεται ή την πώληση.

2.16 Αναβαλλόμενος Φόρος Εισοδήματος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που υπάρχει γνώση κατά την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, ότι θα ισχύουν κατά τη στιγμή που θα αναστραφούν οι προσωρινές διαφορές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις δύναται να συμψηφίζονται μόνο σε περίπτωση που αφορούν σε κοινή φορολογική αρχή και υπάρχει το δικαίωμα συμψηφισμού αυτών.

Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα ή απευθείας στην Καθαρή Θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα ή απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια αντίστοιχα.

2.17 Φορολογία

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες της Εταιρείας και καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα.

Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

2.18 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την Υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της εκτιμώμενης πιστωτικής μονάδος (Projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης επιτοκίων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο η παροχή θα πληρωθεί και που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές μεταφέρονται στα Ίδια Κεφάλαια μέσω της χρέωσης ή πίστωσης των λοιπών συνολικών εσόδων κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Βραχυπρόθεσμες Παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.19 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.20 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- i. Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων.
- ii. Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης.
- iii. Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα κι αν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Οι προβλέψεις επιμετρώνται στην παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ως επιτόκιο προεξόφλησης ένα προ-φόρου επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται σαν έξοδο από τόκους.

2.21 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

(δ) Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα της είσπραξης.

2.22 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Μισθώσεις όπου ουσιαδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις

αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.23 Διάθεση κερδών, διανομή μερισμάτων

Η διάθεση των κερδών χρήσεως καθώς και η αναγνώριση της υποχρέωσης διανομής μερίσματος αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις εφόσον ληφθεί η τελική έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.24 Στρογγυλοποιήσεις

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε ευρώ. Λόγω του γεγονότος αυτού, διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία από τη χρήση των χρηματοοικονομικών της μέσων τίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, σε κίνδυνο ρευστότητας και σε κίνδυνο αγοράς. Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση της Εταιρείας σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους της Εταιρείας, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των οικονομικών καταστάσεων.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η επίβλεψη της τήρησης των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου έχει ανατεθεί στο τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

3.1 Κίνδυνος αγοράς

3.1.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών της διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων της Εταιρείας γίνεται σε Δολάριο Αμερικής.

Η Εταιρεία για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου πραγματοποιεί συμβάσεις προαγοράς συναλλάγματος (forwards), ενώ παράλληλα η πολιτική της Εταιρείας είναι να εξοφλεί τις υποχρεώσεις της προς τους προμηθευτές της άμεσα.

Οι τόκοι των δανείων είναι σε νόμισμα που δε διαφέρει από αυτό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις λειτουργικές δραστηριότητες της Εταιρείας (ευρώ).

Οι επενδύσεις της Εταιρείας σε άλλες θυγατρικές δεν αντισταθμίζονται, διότι αυτές οι συναλλαγματικές θέσεις θεωρούνται ότι είναι μακροχρόνιας φύσης και έχουν πραγματοποιηθεί σε ευρώ.

3.1.2 Κίνδυνος διακύμανσης τιμών

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου από τις συνθήκες της αγοράς είναι να ελέγχει την έκθεση της Εταιρείας στους κινδύνους αυτούς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

α) Προϊόντα

Ο κυριότερος κίνδυνος της αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο της μεταβλητότητας των τιμών των πρώτων υλών (σκράπ) οι οποίες με τη σειρά τους διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό την τελική τιμή των προϊόντων. Πολιτική της Εταιρείας είναι να παρουσιάζει τα αποθέματα στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Σε περιόδους διακύμανσης των τιμών τα αποτελέσματα επηρεάζονται από την υποτίμηση της αξίας των αποθεμάτων. Η Εταιρεία προβαίνει σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιώντας παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα όπου είναι διαθέσιμα.

β) Επενδύσεις

Οι επενδύσεις ταξινομούνται από την Εταιρεία με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά το χρόνο απόκτησης. Επίσης εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει φαινόμενο αθέτησης πληρωμών για τις επενδύσεις αυτές.

3.1.3 Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Η Εταιρεία χρηματοδοτεί τις επενδύσεις της καθώς και τις ανάγκες της σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού και ομολογιακών δανείων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει τα αποτελέσματά της με χρεωστικούς τόκους. Αυξητικές τάσεις στα επιτόκια θα έχουν αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα καθώς η Εταιρεία θα επιβαρύνεται με επιπλέον κόστος δανεισμού.

Ο κίνδυνος επιτοκίων μετριάζεται καθώς μέρος του δανεισμού της Εταιρείας είναι με σταθερά επιτόκια, είτε άμεσα είτε έμμεσα με τη χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων).

Εάν την 31/12/2017 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (-€380 χιλ.) / €380 χιλ. Αναλογικά θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της Εταιρείας.

Αντίστοιχα εάν την 31/12/2016 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (-€345 χιλ.) / €345 χιλ. Αναλογικά θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της Εταιρείας.

3.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας της Εταιρείας σε περίπτωση που ένας πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα (investment securities).

3.2.1 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς δεν παρατηρείται γεωγραφική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Κανένας πελάτης δεν ξεπερνά το 10% των πωλήσεων. Επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανομημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει θέσει μια πιστωτική πολιτική βάσει της οποίας κάθε νέος πελάτης εξετάζεται σε ατομική βάση για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Πιστωτικά όρια ορίζονται για κάθε πελάτη, τα οποία επανεξετάζονται ανάλογα με τις τρέχουσες συνθήκες και αναπροσαρμόζονται, αν απαιτηθεί, οι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Τα πιστωτικά όρια των πελατών κατά κανόνα καθορίζονται με βάση τα ασφαλιστικά όρια που λαμβάνονται

για αυτούς από τις ασφαλιστικές εταιρείες και εν συνεχεία διενεργείται ασφάλιση των απαιτήσεων βάσει των ορίων αυτών.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως πελάτες χονδρικής της Εταιρείας. Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, η Εταιρεία για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Η Εταιρεία καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες, τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

3.2.2 Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει ως πολιτική να μην παρέχει εγγυήσεις, παρά μόνο και κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδεδεμένες εταιρείες.

3.3 Διαχείριση κεφαλαίου

Η πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου συνίσταται στη διατήρηση μιας ισχυρής βάσης κεφαλαίου, ώστε να διατηρεί την εμπιστοσύνη πιστωτών και της αγοράς στην Εταιρεία και να επιτρέπει την μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί την απόδοση του κεφαλαίου, την οποία ορίζει η Εταιρεία ως τα καθαρά αποτελέσματα διαιρεμένα με το σύνολο της καθαρής θέσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης παρακολουθεί το επίπεδο των μερισμάτων στους μετόχους κοινών μετοχών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προσπαθεί να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ υψηλότερων αποδόσεων που θα ήταν εφικτές με υψηλότερα επίπεδα δανεισμού και των πλεονεκτημάτων και της ασφάλειας που θα παρείχε μια ισχυρή και υγιή κεφαλαιακή θέση.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	Σημ.	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο δανεισμού	16	151.892.127	138.194.790
Μείον Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	13	(2.768.993)	(9.251.955)
Καθαρός δανεισμός		149.123.134	128.942.835
Σύνολο καθαρής θέσης		88.543.368	81.299.839
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια		237.666.502	210.242.675
Συντελεστής μόχλευσης		63%	61%

Η Εταιρεία δεν διαθέτει ένα συγκεκριμένο πλάνο αγοράς ιδίων μετοχών.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσης.

3.4 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

Πρώτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει εισηγμένες τιμές που αναφέρονται σε ενεργή αγορές για την συγκεκριμένη απαίτηση και υποχρέωση.

Δεύτερο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, εκτός των εισηγμένων τιμών που ανήκουν στο πρώτο επίπεδο και θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα αντικειμενικές.

Τρίτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει την συλλογή αποτιμήσεων οι οποίες δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς.

Τα διάφορα επίπεδα έχουν ορισθεί ως εξής:

	31/12/2017				31/12/2016			
	Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο	Σύνολο	Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο	Σύνολο
Ποσά σε Ευρώ								
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση	-	-	166.473	166.473	-	-	158.173	158.173
	-	-	166.473	166.473	-	-	158.173	158.173

Δεν υπήρξαν μεταφορές ανάμεσα στο Επίπεδο 1 και Επίπεδο 2 κατά την διάρκεια της περιόδου.

Τεχνικές Αποτίμησης Εύλογων Αξιών Επίπεδο 2

Τα παράγωγα του επιπέδου 2 αποτελούνται από συμβάσεις προθεσμιακών συμβολαίων σε ξένο νόμισμα (forward).

Η εύλογη αξία των παραπάνω συμβολαίων προσδιορίζεται με την χρήση προθεσμιακών ισοτιμιών της ημερομηνίας κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, προεξοφλημένη σε παρούσες αξίες.

Αποτίμηση Εύλογων Αξιών Επίπεδο 3

Τα χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση του επιπέδου 3, αφορούν τίτλους μη εισηγμένους σε διαπραγματεύσιμη αγορά με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν να υπολογιστεί με αξιοπιστία η εύλογη αξία τους και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Διαδικασία επιμέτρησης

Η οικονομική διεύθυνση αναλαμβάνει την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων και των εύλογων αξιών του τρίτου επιπέδου που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Η διαδικασία διεξάγεται μια φορά το έτος σύμφωνα με τις ημερομηνίες ετήσιων αναφορών της εταιρείας.

Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος.

Η λογιστική αξία των βραχυπρόθεσμων δανείων προσεγγίζει την εύλογη αξία, καθώς η επίδραση της προεξόφλησης είναι μη σημαντική.

Η εύλογη αξία των ακόλουθων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού προσεγγίζει την λογιστική τους αξία:

- Πελάτες και Λοιπές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

-Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικού χαρακτήρα

3.5 Κίνδυνοι μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα παρουσιάζει σημάδια βελτίωσης, ωστόσο αβεβαιότητες εξακολουθούν να υφίστανται.

Μετά την ολοκλήρωση τόσο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών στα τέλη του 2015, όσο και του προγράμματος διάσωσης ύψους 85 δις. ευρώ μεταξύ των θεσμών και της ελληνικής κυβέρνησης, το Eurogroup και οι θεσμοί ολοκλήρωσαν τη δεύτερη αξιολόγηση του Ελληνικού προγράμματος εντός του 2017 αποδεδειμένως την δόση οικονομικής βοήθειας προς την Ελλάδα ύψους 8,5 δις ευρώ, ενώ παράλληλα ολοκληρώθηκαν οι συζητήσεις για την τρίτη αξιολόγηση η οποία θα ανοίξει τον δρόμο για την αποδέσμευση της επόμενης δόσης της οικονομικής βοήθειας.

Οι έλεγχοι κεφαλαίων που ισχύουν στην Ελλάδα από τον Ιούνιο του 2015 και εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ, με ελαστικότερους όρους που τροποποιήθηκαν εντός του 2017, δεν εμπόδισαν τη Εταιρεία να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της, ενώ οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες δεν έχουν διαταραχθεί.

Επιπλέον, η ισχυρή πελατειακή βάση της Εταιρείας εκτός Ελλάδας ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο ρευστότητας που μπορεί να προκύψει από την αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία παρακολουθεί στενά και σε συνεχή βάση τις εξελίξεις τόσο στο διεθνές όσο και στο εσωτερικό περιβάλλον και προσαρμόζει έγκαιρα τις επιχειρηματικές της στρατηγικές και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις των μακροοικονομικών συνθηκών στις δραστηριότητές της.

3.6 Κίνδυνος ρευστότητας

Οι παραπάνω εξελίξεις καθώς και η αστάθεια του ελληνικού τραπεζικού τομέα δημιουργούν μια αβέβαιη οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ρευστότητα της Εταιρείας.

Το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια των οποίων η μέση ληκτότητα είναι περί τα 3 έτη. Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η Εταιρεία εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της αντισταθμίζει σημαντικά την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα.

Η χρηματοδότηση της Εταιρείας προέρχεται κυρίως από Ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει, μέσω διακράτησης των απολύτως αναγκαίων ταμιακών διαθεσίμων και επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, ότι θα έχει ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις αλλά και δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη της. Παράλληλα για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας η Εταιρεία διενεργεί πρόβλεψη ταμιακών ροών για περίοδο έτους κατά την σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού, και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές της ανάγκες.

Η Εταιρεία έχει άμεση πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και ιστορικά προβαίνει σε αναχρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεών της. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η αναχρηματοδότηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού της θα συνεχιστεί και στο μέλλον όπως και στο παρελθόν εάν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Η Εταιρεία, εντός του 2018, προέβη σε αίτημα συνολικής αναδιάρθρωσης των δόσεων του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου το οποίο εγκρίθηκε από τους Ομολογιούχους.

Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία εφαρμόζοντας τον στρατηγικό της σχεδιασμό, όπως αυτός αποτυπώνεται στο σχετικό πενταετές επιχειρηματικό της πλάνο, έχει πετύχει αύξηση του όγκου πωλήσεων κατά 15% το πρώτο εξάμηνο του 2018 (184 εκ. ευρώ) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 (160 εκ. ευρώ). Η βελτίωση αυτή της Εταιρείας αναμένεται να διατηρηθεί ως το τέλος της παρούσας χρήσης αλλά και σε βάθος πενταετίας, λόγω της αύξησης της παραγωγικότητας και των πωλήσεων προϊόντων προστιθέμενης αξίας, μέσω της περαιτέρω διείσδυσης της σε νέες και υφιστάμενες αγορές, αλλά και της συμπίεσης του λειτουργικού της κόστους. Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι τρέχουσες εκτιμήσεις προβλέπουν βελτίωση της ρευστότητας της Εταιρείας, η οποία δύναται να καλύψει, εκτός των αναγκών κεφαλαίου κίνησης και του βραχυπρόθεσμου μέρους των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων της.

Η Εταιρεία συνεχίζει να διατηρεί την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της» κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017.

**Πιστωτική διαβάθμιση οίκου Moody's στα
ταμειακά διαθέσιμα**

	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
Caa1	-	9.250.425
Caa2	2.768.167	-
Σύνολο	2.768.167	9.250.425

4 Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

α) Απαιτείται κρίση από την Εταιρεία για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

β) Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία της Εταιρείας.

β) Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις σχετικά με τα μελλοντικά φορολογικά κέρδη που θα υπάρξουν ώστε να συμψηφίσουν ζημιές στις οποίες έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογία. Η Εταιρεία κάνει παραδοχές σχετικά με το εάν αυτές οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δύνανται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας το εκτιμώμενο μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα σύμφωνα με το εγκεκριμένο πενταετές επιχειρηματικό σχέδιο.

γ) Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για συμβατικές υποχρεώσεις προς πελάτες της, οι οποίες υπολογίζονται βάσει ιστορικών δεδομένων και στατιστικών από την επίλυση αντίστοιχων περιπτώσεων του παρελθόντος.

δ) Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβαίνει σε εκτιμήσεις σχετικά με τυχόν απομείωση των επενδύσεων σε Θυγατρικές και Συγγενείς εταιρείες, που δεν επιμετρώνται σε εύλογες αξίες, για την απομείωση των συμμετοχών λαμβάνοντας υπόψη τα μελλοντικά οφέλη που θα εισρεύσουν από αυτές.

ε) Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για συμβατικές υποχρεώσεις προς πελάτες του, οι οποίες υπολογίζονται βάσει ιστορικών δεδομένων και στατιστικών από την επίλυση αντίστοιχων περιπτώσεων του παρελθόντος. Εάν το τελικό ποσό που θα προκύψει είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

ζ) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων για παροχές προσωπικού βασίζεται σε διάφορους παράγοντες οι οποίοι προσδιορίζονται αναλογιστικά χρησιμοποιώντας κάποιες παραδοχές. Οι παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του καθαρού εξόδου παροχών προσωπικού περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών καθώς και τα επίπεδα πληθωρισμού. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο (Δείκτης ομολόγων "iBoxx AA-rated Euro corporate bond 10+year"1,5%), πλέον των αυξήσεων των αποδοχών του προσωπικού. Αναλυτικότερα οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη σημείωση 17.

4.2 Καθοριστικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ΔΛΠ 2 τα αποθέματα αποτιμούνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

5 Πωλήσεις

Πωλήσεις	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ελλάδα	140.284.561	106.052.090
Ευρωπαϊκή Ένωση	126.826.688	82.454.527
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	37.391.868	35.502.133
Ασία	27.889.224	6.683.093
Αφρική	10.569.531	22.231.335
Ωκεανία	-	3.958.472
Σύνολο	342.961.871	256.881.649

Ανάλυση των πωλήσεων ανά κατηγορία

Ποσά σε ευρώ	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πωλήσεις εμπορευμάτων & προϊόντων	342.747.795	251.128.421
Έσοδα από υπηρεσίες	214.077	1.522.811
Λοιπά	-	4.230.416
Σύνολο	342.961.871	256.881.649

6 Πάγια Στοιχεία

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακίνητοπ/σεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>							
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	9.254.863	73.067.797	250.341.423	1.338.814	5.957.416	1.080.241	341.040.554
Προσθήκες	-	11.280	1.864.972	290	224.635	356.678	2.457.855
Πωλήσεις	-	-	-	-	(4.792)	-	(4.792)
Καταστροφές	-	-	(1.648.920)	-	-	-	(1.648.920)
Αναταξινομήσεις	-	-	664.758	-	-	(664.758)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	9.254.863	73.079.077	251.222.233	1.339.104	6.177.259	772.161	341.844.697
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	-	(29.812.012)	(128.118.825)	(1.271.626)	(5.678.185)	-	(164.880.648)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(1.720.602)	(9.491.671)	(20.386)	(158.752)	-	(11.391.411)
Πωλήσεις	-	-	-	-	4.792	-	4.792
Καταστροφές	-	-	941.848	-	-	-	941.848
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	-	(31.532.614)	(136.668.648)	(1.292.011)	(5.832.146)	-	(175.325.419)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	9.254.863	41.546.463	114.553.585	47.093	345.113	772.161	166.519.278
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>							
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	9.254.863	73.079.077	251.222.233	1.339.104	6.177.259	772.161	341.844.697
Προσθήκες	86.103	98.571	1.710.950	670	471.209	1.165.667	3.533.169
Πωλήσεις	-	-	(15.000)	-	-	-	(15.000)
Καταστροφές	-	-	(1.081.957)	-	-	-	(1.081.957)
Αναταξινομήσεις	-	42.000	326.768	-	-	(368.768)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	9.340.967	73.219.648	252.162.994	1.339.774	6.648.468	1.569.059	344.280.909
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	-	(31.532.614)	(136.668.648)	(1.292.011)	(5.832.146)	-	(175.325.419)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(1.722.604)	(9.470.929)	(15.428)	(200.421)	-	(11.409.383)
Πωλήσεις	-	-	11.563	-	-	-	11.563
Καταστροφές	-	-	580.800	-	-	-	580.800
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	-	(33.255.219)	(145.547.214)	(1.307.439)	(6.032.567)	-	(186.142.439)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	9.340.967	39.964.429	106.615.780	32.335	615.900	1.569.059	158.138.470

Επί των παγίων στοιχείων της εταιρείας υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις υπέρ τραπεζών συνολικού ποσού € 85.636 χιλ. για δάνεια συνολικού υπολοίπου € 71.363 χιλ.

7 Συμμετοχές σε Συγγενείς Εταιρείες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης από τον Όμιλο ΣΙΔΕΝΟΡ

	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>		
Αρχή περιόδου	4.570.682	4.592.682
Επιστροφή Κεφαλαίου	-	(22.000)
Υπόλοιπο λήξεως	4.570.682	4.570.682

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας καθώς και των συγγενών της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ και επομένως, με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 27, η Εταιρεία δεν συντάσσει και δεν δημοσιεύει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι Συγγενείς Εταιρείες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ είναι οι παρακάτω:

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό Συμμετοχής		Τομέας Δραστηριότητας
		31/12/2017	31/12/2016	
ΣΙΔΗΡΕΜΠΙΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΑΜΑ ΑΕ	Ελλάς	27,90%	28,21%	Σίδηρος
BIODIESEL A.E.	Ελλάς	-	25,00%	Σίδηρος

8 Συμμετοχές σε Θυγατρικές Εταιρείες που ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από τον Όμιλο ΣΙΔΕΝΟΡ

	31/12/2017	31/12/2016
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>		
Υπόλοιπο έναρξης	226.562	6.291.933
Επιστροφή κεφαλαίου	-	(6.065.371)
Πωλήσεις	(78.000)	-
Υπόλοιπο λήξεως	148.562	226.562

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ και επομένως, με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 27, η Εταιρεία δεν συντάσσει και δεν δημοσιεύει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι επιχειρήσεις που ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από τον όμιλο ΣΙΔΕΝΟΡ είναι οι εξής:

Επωνυμία 31/12/2016	Χώρα εγκατάστασης	Άμεσο Ποσοστό Συμμετοχής	Τομέας Δραστηριότητας
BEAT A.E.	Ελλάδα	65,00%	Σίδηρος
BET A.E.	Ελλάδα	100,00%	Σίδηρος
ΕΡΛΙΚΟΝ	Ελλάδα	0,64%	Σίδηρος

Επωνυμία 31/12/2017	Χώρα εγκατάστασης	Άμεσο Ποσοστό Συμμετοχής	Τομέας Δραστηριότητας
ΕΡΛΙΚΟΝ	Ελλάδα	0,64%	Σίδηρος

9 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση

Τα διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
<u>Μη εισηγμένοι τίτλοι</u>		
- Συμμετοχικοί τίτλοι εσωτερικού	166.473	158.173
Σύνολο	166.473	158.173
	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	158.173	143.673
Προσθήκες	8.300	14.500
Υπόλοιπο λήξης	166.473	158.173
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	166.473	158.173

Όλοι οι συμμετοχικοί τίτλοι είναι σε ευρώ.

Καθώς το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι μη εισηγμένοι τίτλοι οι οποίοι δεν είναι εφικτό να αποτιμηθούν στην εύλογη αξία, η Εταιρεία τα αποτίμησε στην αξία κτήσης.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι η αξία στην οποία εμφανίζονται τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.

10 Αναβαλλόμενη Φορολογία

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Φορολ. Απαιτήσεις πριν συμψ.	6.084.681	469.638
Φορολ. Υποχρεώσεις πριν συμψ.	(24.608.979)	(25.272.649)
Σύνολο	(18.524.298)	(24.803.011)

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο αρχής χρήσης (Χρέωση) / πίστωση Κατάστασης	(24.803.011)	(25.063.909)
Αποτελεσμάτων	6.269.180	229.283
Φόρος που (χρεώθηκε) / πιστώθηκε στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	9.532	31.615
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(18.524.298)	(24.803.011)

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων έχουν ως παρακάτω:

	Διαφορά αποσβέσεων	Διαφορά Προβλέψεων	Δάνεια	Παροχές προς το προσωπικό	Υποκεφαλαιοδότηση	Μεταφερόμενες Φορολ. Ζημιές προς Συμψηφισμό	Σύνολο
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο 1							
Ιανουαρίου 2016	(25.329.476)	37.199	(152.218)	380.586	-	-	(25.063.909)
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων χρήσεως	111.156	-	97.889	20.238	-	-	229.283
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	-	-	-	31.615	-	-	31.615
Υπόλοιπο 31							
Δεκεμβρίου 2016	(25.218.320)	37.199	(54.329)	432.439	-	-	(24.803.011)
Υπόλοιπο 1							
Ιανουαρίου 2017	(25.218.320)	37.199	(54.329)	432.439	-	-	(24.803.011)
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων χρήσεως	609.341	-	228.809	22.348	2.675.000	2.733.682	6.269.180
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	-	-	-	9.532	-	-	9.532
Υπόλοιπο 31							
Δεκεμβρίου 2017	(24.608.979)	37.199	174.480	464.320	2.675.000	2.733.682	(18.524.298)

Ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο αναβαλλόμενος φόρος είναι ίσος με αυτόν που εκτιμάται ότι θα ισχύει κατά τη στιγμή που θα αναστραφούν οι προσωρινές φορολογικές διαφορές.

Ο ισχύον φορολογικός συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι 29%. Από 1/1/2015, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφο 4 του νόμου 4334/2015, μεταβλήθηκε ο φορολογικός συντελεστής από 26% σε 29%.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος αφορά τον αναβαλλόμενο φόρο που προέκυψε από την αναγνώριση της αναλογιστικής ζημιάς/κέρδους στην υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμψηφιστούν μελλοντικά φορολογικά κέρδη. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αναγνωρίστηκαν για αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές ανήλθαν σε € 2,7 εκ. την 31 Δεκεμβρίου του 2017, καθώς με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο, η διοίκηση κρίνει ότι υπάρχει η δυνατότητα συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών με μελλοντικά φορολογικά κέρδη.

Το 2014, οι διατάξεις του αρ. 49 του Ν. 4172 περί υποκεφαλαιοδότησης εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά σύμφωνα με τις οποίες, το όριο έκπτωσης πλεοναζουσών δαπανών τόκων, ορίζεται ως προς συγκεκριμένο ποσοστό επί του φορολογικού EBITDA της εκάστοτε εταιρείας (60% το 2014, 50% το 2015 και 40% από το 2016 και μελλοντικά). Η επίδραση στο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογίας της Εταιρείας, ήταν € 2,7 εκ. (απαίτηση) στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Το ποσό αυτό μπορεί να συμψηφιστεί με μελλοντικά φορολογικά κέρδη, χωρίς χρονικό περιορισμό.

11 Αποθέματα

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Εμπορεύματα		
Προϊόντα έτοιμα	16.304.086	13.610.924
Ημιτελή	1.470.629	3.535.610
Υποπροϊόντα & υπολείμματα	1.567.295	1.016.296
A' & B' ύλες-αναλώσιμα υλικά- ανταλλακτικά & είδη συσκευασίας	45.473.196	42.879.334
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων		62.147
Σύνολο	64.815.205	61.104.311

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος πωληθέντων ανέρχεται σε €263 εκ. (2016 :€174 εκ.).

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ΔΛΠ 2 τα αποθέματα αποτιμούνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η Εταιρεία έχει υποθήκες αποθεμάτων ποσού € 30.000 χιλ για τη λήψη ισόποσου δανείου.

12 Εμπορικές & Λοιπές Απαιτήσεις

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πελάτες	14.802.846	6.205.534
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(179.504)	(179.837)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	14.623.342	6.025.696
Λοιπές Προκαταβολές	851.050	205.334
Γραμμάτια-επιταγές εισπρακτ. & σφραγ/νες	14.599	14.599
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	108.948.798	72.310.011
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	14.806	101.875
Λοιποί χρεώστες	1.870.589	8.037.627
Σύνολο	126.323.184	86.695.143
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.285.977	1.299.048
Σύνολο	1.285.977	1.299.048
Σύνολο απαιτήσεων	127.609.161	87.994.191
Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες - χρεώστες		
Έναρξης	(179.837)	(179.837)
Αναταξινομήσεις	333	-
Λήξης	(179.504,0)	(179.837,4)
Εμπορικοί πελάτες και λοιπές απαιτήσεις (ανά νόμισμα)		
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ευρώ	127.609.161	87.994.191
Σύνολο	127.609.161	87.994.191

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό αφορούν δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους στα πλαίσια της δραστηριότητας της Εταιρείας και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης. Η Εταιρεία εκτιμά ότι τα υπόλοιπα των απαιτήσεων είναι περίπου ίσα με τις εύλογες αξίες τους.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ανά κατηγορία

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Ενεργητικού	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα	Σύνολο
		προς πώληση	
Μακροπρόθεσμα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	-	158.173	158.173
Διαθέσιμα προς Πώληση	82.607.059	-	82.607.059
Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις	9.251.955	-	9.251.955
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα			
Σύνολο	91.859.014	158.173	92.017.187

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017

Ποσά σε Ευρώ

Ενεργητικού	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα	Σύνολο
		προς πώληση	
Μακροπρόθεσμα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	-	166.473	166.473
Διαθέσιμα προς Πώληση	126.142.666	-	126.142.666
Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις	2.768.993	-	2.768.993
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα			
Σύνολο	128.911.659	166.473	129.078.131

13 Ταμειακά Διαθέσιμα

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	826	1.531
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	2.768.167	9.250.425
Σύνολο	2.768.993	9.251.955

Πιστωτική διαβάθμιση οίκου Moody's στα ταμειακά διαθέσιμα

	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
Caa1	-	9.250.425
Caa2	2.768.167	-
Σύνολο	2.768.167	9.250.425

14 Μετοχικό Κεφάλαιο

Ποσά σε Ευρώ	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	1.193.400	40.981.356	47.611.049	88.592.405
31 Δεκεμβρίου 2016	1.193.400	40.981.356	47.611.049	88.592.405
1η Ιανουαρίου 2017	1.193.400	40.981.356	47.611.049	88.592.405
31 Δεκεμβρίου 2017	1.193.400	40.981.356	47.611.049	88.592.405

Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές και η αξία τους ανέρχεται σε € 34,34.

15 Λοιπά Αποθεματικά

Ποσά σε Ευρώ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Έκτακτα Αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	4.152.029	-	194.739	36.977.890	41.324.658
31 Δεκεμβρίου 2016	4.152.029	-	194.739	36.977.890	41.324.658
1η Ιανουαρίου 2017	4.152.029	-	194.739	36.977.890	41.324.658
Ανακατανομές	-	194.739	(194.739)	-	-
31 Δεκεμβρίου 2017	4.152.029	194.739	-	36.977.890	41.324.658

Τα αφορολόγητα αποθεματικά σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα διανεμηθούν στους μετόχους.

Σύμφωνα με τον Ν. 4172 παρ. 12, και προκειμένου για τα μη διανεμηθέντα ή μη κεφαλαιοποιημένα αποθεματικά των νομικών προσώπων του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε όπως αυτά σχηματίστηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2014 και τα οποία προέκυψαν λόγω απαλλαγής αυτών κατ' εφαρμογή διατάξεων του Ν. 2238/94 από 1η Ιανουαρίου 2015 εφ' όσον δεν διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν συμψηφίζονται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε φορολογικού έτους με φορολογικά αναγνωρίσιμες ζημιές από οποιαδήποτε αιτία και αν προέκυψαν κατά τα 5 τελευταία έτη μέχρι εξαντλήσεώς τους.

Ο συμψηφισμός των πιστωτικών αποθεματικών θα γίνει με την φορολογική δήλωση και δεν αναμένεται να προκύψει φόρος.

16 Δανεισμός

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μακροπρόθεσμος		
Ομολογιακά Δάνεια με εξασφάλιση	58.143.759	64.959.421
Σύνολο	58.143.759	64.959.421
Βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικός δανεισμός με εξασφάλιση	42.561.131	32.251.360
Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφάλιση	36.481.105	34.630.130
Ομολογιακά Δάνεια με εξασφάλιση	13.501.062	6.353.879
Factoring με δικαίωμα αναγωγής	1.205.069	-
Σύνολο	93.748.368	73.235.369
Συνολικός Δανεισμός	151.892.127	138.194.790

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μεταξύ 1 και 2 ετών	18.410.801	13.672.809
Μεταξύ 2 και 5 ετών	39.732.958	51.286.612
Σύνολο	58.143.759	64.959.421

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι τα παρακάτω:

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Τραπεζικός δανεισμός (βραχυπρόθεσμος) - EUR	5,86%	5,97%
Ομολογίες - EUR	4,00%	4,00%

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των δανείων είναι οι εξής:

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Έως 1 έτος	93.748.368	73.235.369
Μεταξύ 1 και 2 ετών	18.410.801	13.672.809
Μεταξύ 2 και 5 ετών	39.732.958	51.286.612
Σύνολο	151.892.127	138.194.790

	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Σύνολο Δανεισμού (ανά νόμισμα)	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ευρώ	151.892.127	138.194.790
Σύνολο	151.892.127	138.194.790

Έκθεση των δανείων της Εταιρείας σε μεταβολές επιτοκίων και οι συμβατικές ημερομηνίες επανακαθορισμού των συμβολαίων έχουν ως εξής:

Ημερομηνίες επανακαθορισμού συμβολαίων	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
< 6 μηνών	7.136.300	3.568.150
6- 12 μήνες	7.136.300	3.568.150
1-5 έτη	57.090.400	64.226.700

Οι εύλογες αξίες των δανείων είναι ίσες με τις λογιστικές αξίες τους, δεδομένου ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με βάση παραμέτρους όπως

επιτόκια, ειδικούς παράγοντες κινδύνου της χώρας ή τρέχουσες τιμές κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και κατατάσσονται στο επίπεδο 2 των εύλογων αξιών.

Η Εταιρεία για τα ομολογιακά δάνεια έχει δώσει εξασφαλίσεις (βλ.σημ.29).

Η Εταιρεία έχει άμεση πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και ιστορικά προβαίνει σε αναχρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεών του. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η αναχρηματοδότηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού της θα συνεχιστεί στο μέλλον όπως και στο παρελθόν.

Ορισμένες από τις δανειακές συμφωνίες της Εταιρείας περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς όρους οι πιο σημαντικοί των οποίων είναι η διατήρηση συγκεκριμένων αριθμοδεικτών, υπολογιζόμενοι ως ακολούθως "Καθαρός Δανεισμός/Κέρδη προ Φόρων , Τόκων και Αποσβέσεων", "Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και αποσβέσεων/Καθαροί Τόκοι" και "Καθαρός Δανεισμός/Καθαρή Αξία Ιδίων Κεφαλαίων". Η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί την απόδοσή της, για τη διασφαλίσει και τη συμμόρφωση με τους ανωτέρω χρηματοοικονομικούς όρους.

Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2018, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 71.363.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για τροποποίηση των όρων του και είναι σε εκκρεμότητα η υπογραφή των σχετικών συμβάσεων. Αναλυτικότερα εγκρίθηκαν οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Το περιθώριο τροποποιείται σε 4,50% καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου, ήτοι έως την 27/12/2023.
- Προστίθεται νέος όρος μηχανισμού «Cash Sweep» με πρόβλεψη προπληρωμής του 40% της Καθαρής αύξησης των Ταμειακών Διαθεσίμων, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου αυτή οφείλεται σε: i) αύξηση του Μακροπρόθεσμου Δανεισμού, ii) αύξηση άλλων Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων, iii) εσόδων από Επιχορηγήσεις και iv) των μεταβολών της Καθαρής Θέσης, με ημερομηνία πρώτης εφαρμογής από το 2020 [με βάσει τις pro – forma ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, ήτοι βάσει των οικονομικών καταστάσεων για την χρήση που θα λήξει την 31/12/2019].
- Παράταση του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου κατά τρία (3) έτη, μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023, με το κατωτέρω πρόγραμμα αποπληρωμής:

Έτος	Ποσό
2018	2.000.000
2019	5.000.000
2020	6.000.000
2021	9.500.000
2022	11.000.000
2023	37.863.000

17 Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Ποσά σε €	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	1.601.103	1.491.170
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	1.601.103	1.491.170

Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	61.305	70.069
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	23.799	25.904
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	65.813	98.941
Συνολικό έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	150.917	194.914

Η ανάλυση των μεταβολών των υποχρεώσεων των παροχών του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τις χρήσεις 2017 και 2016 είναι η ακόλουθη:

Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	1.491.170	1.312.365
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	61.305	70.069
Κόστος τόκου	23.799	25.904
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	65.813	98.941
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(73.854)	(125.127)
Προσαρμογή στην υποχρέωση (μέσω Καθαρής Θέσης)	26	1.339
Αναλογιστική ζημία / (κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	23.569	89.980
Αναλογιστική ζημία / (κέρδος) - εμπειρία περιόδου	9.275	17.698
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	1.601.103	1.491.170

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Καθαρή Θέση μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων είναι:

Προσαρμογές στην υποχρέωση	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(23.569)	(89.980)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(9.275)	(17.698)
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στα Ίδια Κεφάλαια	(32.844)	(107.679)
Άλλες προσαρμογές στα Ίδια Κεφάλαια	(26)	(1.339)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(32.870)	(109.018)

Οι συνολικές μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση που έχει αναγνωριστεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι:

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	1.491.170	1.312.365
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(73.854)	(125.127)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	150.917	194.914
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	32.870	109.018
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	1.601.103	1.491.170

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως ακολούθως:

Αναλογιστικές παραδοχές	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,50%	1,60%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,50%	0,50%
Διάρκεια υποχρεώσεων	14,96	15,83

Η ανάλυση ευαισθησίας, για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή, που ήταν λογικά πιθανές κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς και που δείχνει πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα είχε επηρεαστεί από τις αλλαγές αυτές είναι η ακόλουθη:

Ανάλυση ευαισθησίας	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,50%	1,60%
Συντελεστής αύξησης αποδοχών	0,50%	0,50%

1. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί επιτόκιο προεξόφλησης 0,5% υψηλότερο τότε το DBO θα ήταν χαμηλότερο περίπου κατά 7%
2. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί υπόθεση αύξησης αποδοχών 0,5% υψηλότερη τότε το DBO θα ήταν υψηλότερο περίπου κατά 8%
3. Εάν θεωρούσαμε μηδενικό ρυθμό οικειοθελών αποχωρήσεων τότε το DBO θα ήταν υψηλότερο κατά 0,5% περίπου

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Οι μέθοδοι και ο τύπος των υποθέσεων που χρησιμοποιήθηκαν για να υπολογιστεί η ανάλυση ευαισθησίας δεν μεταβλήθηκαν σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Αναφορικά με τους κινδύνους που εμπεριέχονται στο προαναφερθέν πρόγραμμα, το πρόγραμμα αυτό δεν χρηματοδοτείται και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία για το πρόγραμμα αυτό. Συνεπώς, κίνδυνοι όπως η μεταβλητότητα περιουσιακών στοιχείων ή άλλοι παρόμοιοι κίνδυνοι (π.χ. χαμηλές αποδόσεις, συγκέντρωση περιουσιακών στοιχείων κλπ.) δεν υφίστανται. Οι κίνδυνοι που αφορούν στο υπάρχον πρόγραμμα σχετίζονται με τις αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης, που πρέπει να απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, και περιλαμβάνουν ενδεχόμενες μεταβολές στις αποδόσεις ομολόγων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του επιτοκίου προεξόφλησης, καθώς και υποθέσεις σχετικά με το ρυθμό του πληθωρισμού και το ρυθμό μελλοντικών αυξήσεων στους μισθούς και οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των προγραμμάτων.

18 Επιχορηγήσεις

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	3.699.045	4.508.385
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(809.341)	(809.341)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	2.889.704	3.699.045

Οι επιχορηγήσεις αφορούν επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί για την αγορά και εγκατάσταση ενσώματων παγίων στοιχείων (κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα).

19 Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Προμηθευτές	44.020.448	44.594.605
Προκαταβολές πελατών	183.620	1.292.972
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	964.487	1.030.537
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	37.454.469	27.672.543
Πιστωτές διάφοροι	523.002	309.287
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	2.489.075	2.178.971
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού	56.652	25.169
Λοιποί φόροι και τέλη	1.068.644	458.992
Σύνολο	86.760.397	77.563.074
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.951.084	2.720.925
Σύνολο Υποχρεώσεων	94.711.481	80.283.999

Υποχρεώσεις	<1 έτος	1- 2 έτη	2-5 έτη
Δανεισμός	93.748.368	18.410.801	39.732.958
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	92.255.509	8.195.176	-
Σύνολο	186.003.877	26.605.977	39.732.958

31/12/2016	<1 έτος	1- 2 έτη	2-5 έτη
Υποχρεώσεις			
Δανεισμός	73.235.369	16.732.245	54.617.732
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	74.780.574	2.808.840	-
Σύνολο	148.015.943	19.541.085	54.617.732

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Αφορούν τα κονδύλια προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δάνεια.

Χρηματοοικονομικά Στοιχεία ανά κατηγορία

Παθητικού	Λοιπές χρηματ/κές υποχρεώσεις
Μακροπρόθεσμα δάνεια	58.143.759
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	93.748.368
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	86.760.397
Σύνολο	238.652.524

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε Ευρώ

Παθητικού	Λοιπές χρηματ/κές υποχρεώσεις
Μακροπρόθεσμα δάνεια	64.959.421
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	73.235.369
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	77.501.499
Σύνολο	215.696.289

20 Προβλέψεις

Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

Ποσά σε Ευρώ	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	53.297	53.297
31 Δεκεμβρίου 2016	53.297	53.297
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	333	333
31η Δεκεμβρίου 2017	53.631	53.631

21 Έξοδα ανά Κατηγορία

31/12/2016

Ποσά σε Ευρώ	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	(173.565.020)	(139.774)	(6.323)	(173.711.117)
Παροχές σε εργαζόμενους	(8.900.296)	(1.282.952)	(1.705.221)	(11.888.469)
Ενέργεια	(15.465.866)	(105.194)	(629)	(15.571.689)
Αποσβέσεις	(10.413.840)	(619.449)	(358.122)	(11.391.411)
Φόροι	(17.867)	(3.424)	(210.106)	(231.396)
Λοιπές ασφάλειες	(409.343)	(153.511)	(1.794)	(564.648)
Ενοίκια	(90.004)	(556)	(65.149)	(155.709)
Μεταφορά	(610.001)	(8.859.219)	(65.961)	(9.535.181)
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	(14.598)	-	(5.080)	(19.678)
Αμοιβές τρίτων	(8.137.347)	(3.971.412)	(4.270.218)	(16.378.977)
Προμήθεια	(1.723)	(6.955.297)	(8.266)	(6.965.286)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(30.388)	(30.388)	(60.775)
Λοιπά έξοδα	(1.057.960)	(973.828)	(346.808)	(2.378.595)
Σύνολο	(218.683.864)	(23.095.001)	(7.074.066)	(248.852.931)

31/12/2017

Ποσά σε Ευρώ	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	(263.185.372)	(15.889)	(5.312)	(263.206.573)
Παροχές σε εργαζόμενους	(9.603.842)	(1.135.704)	(1.687.242)	(12.426.789)
Ενέργεια	(17.599.003)	(106.893)	(8.467)	(17.714.363)
Αποσβέσεις	(10.104.498)	(635.569)	(370.350)	(11.110.418)
Φόροι	(18.356)	(670)	(223.489)	(242.515)
Λοιπές ασφάλειες	(501.166)	(151.992)	(2.685)	(655.843)
Ενοίκια	(99.231)	(3.282)	(84.582)	(187.095)
Μεταφορά	(405.343)	(8.877.899)	(80.791)	(9.364.033)
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	(17.459)	-	(4.121)	(21.580)
Αμοιβές τρίτων	(6.106.450)	(4.261.649)	(4.382.508)	(14.750.607)
Προβλέψεις Επισφαλών Απαιτήσεων	-	-	(92.918)	(92.918)
Προμήθεια	-	(377.775)	-	(377.775)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(29.093)	(29.093)	(58.186)
Συντήρηση	(2.722.602)	(19.101)	(155.690)	(2.897.393)
Έξοδα δικαιωμάτων χρήσης	(63.377)	-	(29.272)	(92.649)

Αμοιβές Δ.Σ.	-	-	(209.167)	(209.167)
Λοιπά έξοδα	527.014	(1.275.189)	(242.500)	(990.675)
Σύνολο	(309.899.687)	(16.890.704)	(7.608.187)	(334.398.577)

22 Παροχές στο Προσωπικό

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	9.690.894	9.315.432
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	2.584.979	2.378.123
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	150.917	194.914
Σύνολο	12.426.789	11.888.469

Η ανάλυση των παραπάνω δαπανών, στις λειτουργίες της εταιρίας, έχει όπως παρακάτω:

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31/12/2017	31/12/2016
Κόστος Πωληθέντων	9.603.842	8.900.296
Έξοδα Διάθεσης	1.033.046	978.623
Έξοδα Διοίκησης	1.584.584	1.400.892
Άλλα Έξοδα	205.317	608.657
Σύνολο	12.426.789	11.888.469

23 Χρηματοοικονομικό Κόστος

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Έσοδα		
Πιστωτικοί τόκοι	9.798	631
Λοιπά	-	13.949
Σύνολο Εσόδων	9.798	14.580
Έξοδα		
Χρεωστικοί τόκοι	(9.276.030)	(7.065.115)
Έξοδα εγγυητικών επιστολών	-	(24.566)
Λοιπές προμήθειες τραπεζών	-	(168.463)
Τόκοι συμφωνιών πρακτόρευσης χωρίς αναγωγή	(44.803)	-
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	(29.661)	-
Ζημιές από πώληση συμμετοχών	(38.581)	-
Λοιπά	(9.126)	(3.598)
Σύνολο Εξόδων	(9.398.201)	(7.261.743)

24 Φόρος Εισοδήματος

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Αναβαλλόμενος φόρος	6.269.180	229.283
Σύνολο	6.269.180	229.283
Λογιστικό Κέρδος/(ζημία) προ φόρων	997.686	2.551.621
Στον φορολογικό συντελεστή 29%	(289.329)	(739.970)
Μη εκπιπτόμενα έξοδα για φορολογικούς σκοπούς	(145.000)	(233.745)
Απαλλασσόμενα έσοδα	-	419.530
Αναγνώριση μη πρότερο αναγνωριζόμενων φορολογικών ζημιών	6.703.509	783.468
Φόρος που αναφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	6.269.180	229.283

Ο φορολογικός συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι 29%.

Το φορολογικό (έξοδο) / έσοδο που αφορά τα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα αναλύεται ως εξής :

	31/12/2017			31/12/2016		
	Προ φόρων	Φόρος (έξοδο) /έσοδο	Μετά φόρου	Προ φόρων	Φόρος (έξοδο) /έσοδο	Μετά φόρου
Αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημίες	(32.870)	9.532	(23.338)	(109.018)	31.615	(77.403)
	(32.870)	9.532	(23.338)	(109.018)	31.615	(77.403)

Τα ανωτέρω ποσά των φόρων αφορούν αναβαλλόμενη φορολογία.

25 Λοιπά Έσοδα Εκμετάλλευσης

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2017	31/12/2016
Άλλα Έσοδα		
Επιδότησεις Χρήσεως	118.005	7.049
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	809.341	809.341
Έσοδα ενοικίων	51.972	-
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	217.180	70.470
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	-	781.350
Κέρδη από πώληση ενσώματων παγίων	11.563	1.000
Προμήθειες	497.239	-
Έσοδα από αντιλογισμό προβλέψεων πελατών	93.251	-
Λοιπά Έσοδα	18.396	36.283

Σύνολο άλλων εσόδων
26 Λειτουργικές Ταμειακές Ροές
1.816.946 1.705.493

Ποσά σε Ευρώ	Σημ	31/12/2017	31/12/2016
Κέρδος / (Ζημιές) μετά φόρου εισοδήματος		7.266.867	2.780.904
Πλέον / μείον προσαρμογές για:			
Φόρο	24	(6.269.180)	(229.283)
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	6	11.409.383	11.391.411
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	18	(809.341)	(809.341)
Ζημιά από Καταστροφή/Απομείωση Παγίων	6	501.157	707.073
(Κέρδη)/Ζημιές από πώληση Παγίων	6	(11.563)	(1.000)
(Κέρδη)/ ζημιές από πώληση συμμετοχών	8	-	(19.759)
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(15.648)	(41.539)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	23	9.398.201	7.261.743
(Κέρδη)/Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές		(129.334)	-
Μείωση / (Αύξηση) αποθεμάτων		(3.773.042)	(16.105.455)
Μείωση / (Αύξηση) απαιτήσεων		(39.572.639)	(36.889.175)
(Μείωση) / Αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		14.352.791	17.352.894
Αύξηση/ (μείωση) προβλέψεων		(333)	69.787
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(7.652.680)	(14.531.741)

27 Δεσμεύσεις

Η Εταιρεία μισθώνει εδαφικές εκτάσεις, κτίρια, μηχανήματα, επιβατικά μεταφορικά μέσα και λοιπό εξοπλισμό με λειτουργικές μισθώσεις. Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Λιγότερο από 1 χρόνο	95.108	83.067
Μεταξύ 1και 5 ετών	216.062	219.309
Περισσότερο από 5 χρόνια	1.329	9.305
	312.499	311.681
Ποσά αναγνωρισμένοι ως κέρδος ή ζημία	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Επιβάρυνση αποτελεσμάτων	187.095	155.709
	187.095	155.709

Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

28 Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις / Απαιτήσεις
Ποσά σε Ευρώ

Υποχρεώσεις	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων προς προμηθευτές	9.988.200	1.660.483
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων προς τράπεζες	838.412	-
Λοιπές υποχρεώσεις	53.297	53.297
Σύνολο	25.911.409	1.713.781
Απαιτήσεις		
Εγγυήσεις για εξασφάλιση απαιτήσεων από πελάτες	15.031.500	-
Σύνολο	15.031.500	-

29 Υφιστάμενα Εμπράγματα Βάρη

Επί των παγίων στοιχείων της εταιρείας υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις υπέρ τραπεζών συνολικού ποσού € 85.636 χιλ., για δάνεια συνολικού υπολοίπου € 71.363 χιλ.

30 Συνδεδεμένα Μέρη

Οι κατωτέρω συναλλαγές αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη του ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ.

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πωλήσεις αγαθών		
Θυγατρικές	55.556.577	45.146.190
Συγγενείς	1.115.625	497.099
Μητρική	136.315.336	121.907.705
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	65.177.821	37.075.009
	258.165.358	204.626.004
Πωλήσεις υπηρεσιών		
Θυγατρικές	401.191	413.806
Μητρική	162.391	1.538.970
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	69.367	157.948
	632.949	2.110.725
Πωλήσεις παγίων		
Μητρική	15.000	1.000
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	242	9.242
	15.242	10.242
Αγορές αγαθών		
Θυγατρικές	2.903.828	2.405.967
Συγγενείς	862.249	-
Μητρική	9.851.927	9.195.494
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	39.244.830	45.422.488
	52.862.834	57.023.949

Αγορές υπηρεσιών

Θυγατρικές	6.147.874	5.228.456
Συγγενείς	43.852	11.869
Μητρική	6.158.627	16.601.321
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.151.062	800.478
	13.501.415	22.642.124

Αγορές παγίων

Θυγατρικές	421.559	272.437
Συγγενείς	-	958
Μητρική	-	81.014
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	110.362	44.289
	531.921	398.698

Παροχές προς τη Διοίκηση

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Αμοιβές Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών + Δ.Σ στις δαπάνες προσωπικού	483.434	407.840
	483.434	407.840

Υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από πωλήσεις-αγορές αγαθών, υπηρεσιών, παγίων κλπ. με τις εταιρίες του Ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη:		
Θυγατρικές	13.146.966	9.437.524
Συγγενείς	252.486	133.172
Μητρική	59.124.492	42.976.445
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	36.424.853	19.762.870
	108.948.798	72.310.011
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη:		
Θυγατρικές	5.431.257	4.245.079
Συγγενείς	30.022	15.356
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	31.993.190	23.412.107
	37.454.469	27.672.543

(ποσά εκφρασμένα σε χιλ. €)

	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Πωλήσεις παγίων	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές παγίων	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Μητρική						
SIDENOR INDUSTRIAL SA	136.477.727	15.000	16.010.554	-	59.124.492	-
Θυγατρικές						
AEIFOROS SA	79.323	-	3.804.811	-	-	3.959.733
DOJARAN STEEL LLCOP	7.080.646	-	-	-	8.639.060	-
ERLIKON SA	3.595.791	-	12.526	-	2.254.650	-
ETIL SA	280	-	3.846.441	421.559	-	776.904
PRAKSIS SA	-	-	-	-	60.000	-
SIDERAL SHPK	10.405.429	-	-	-	2.193.257	-
SIDEROM STEEL SRL	34.792.074	-	-	-	-	241.132
THERMOLITH SA	4.223	-	1.387.924	-	-	453.489
Συγγενείς						
DOMOPLEX LTD	1.115.625	-	-	-	252.486	-
SIDMA SA	-	-	43.852	-	-	30.022
VIENER	-	-	862.249	-	-	-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη						
A.W.M. SPA	-	-	12.952	15.360	-	-
ALLPINE TRADING CO LIMITED	818.139	-	-	-	523.183	-
ANAMET SA	-	242	35.122.468	-	25.491	11.448.357
ANOXAL SA	-	-	-	-	-	326
ANTIMET SA	-	-	6.209	-	-	-
CENERGY HOLDINGS SA	-	-	(51)	-	-	176.321
CORINTH PIPEWORKS SA	346	-	10.385	-	-	405.383
ELKEME SA	-	-	65.742	-	-	122.753
ELVAL INDUSTRIAL SA	19.800	-	168.819	-	-	4.116.849
EPIPHANIOU PHANOS LTD	13.609.940	-	2.525.119	-	1.571.291	-
ERGOSTEEL SA	-	-	5.400	-	-	-
EVETAM SA	-	-	57.238	8.300	-	92.612
FULGOR SA	10.800	-	-	-	15.575	-
HALCOR SA	101.800	-	62.727	-	-	-
HELLENIC CABLES S.A.	-	-	32.435	601	-	66.225
LESCO OOD	-	-	114.040	-	-	-
METALIGN SA	-	-	142.860	-	-	49.679
NOVAL SA	-	-	362	-	-	-
SIDEBALK STEEL DOO	1.362.346	-	-	-	666.177	-
STEELMET PROPERTY SERVICES S.A.	5.850	-	38.690	-	-	10.476
STOMANA INDUSTRY SA TECHNOLOGY OF METAL PROCESSING	49.318.167	-	1.328.579	-	33.620.225	12.024.518
TEKA SYSTEMS SA	-	-	35.400	-	-	21.948
TEKA SYSTEMS SA	-	-	360.882	2.343	-	167.743
VET SA	-	-	154.845	80.000	-	109.008
VIEXAL SA	-	-	147.385	-	-	14.567
VIOHALCO SA	-	-	1.761	-	-	3.165.617
VITRUVIT SA	-	-	1.642	3.758	-	807
STEELMET ROMANIA SA	-	-	-	-	2.911	-

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέρη. Για τα οφειλόμενα ποσά δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι όροι πληρωμής και είναι άτοκα.

Έσοδα από μερίσματα

Η Εταιρεία ΣΟΒΕΛ Α.Ε. έχει έσοδα από μερίσματα από τη συνδεδεμένη ΣΤΗΛΜΕΤ ποσού € 6 χιλ. (2016: € 65 χιλ.)

31 Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Η Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τη χρήση 2009. Στις 27/08/2010 η Εταιρεία έλαβε εντολή ελέγχου για τη χρήση 2009.

Εντούτοις, κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2011 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2017, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Η Εταιρεία ελέγχθηκε για τις χρήσεις 2011-2016 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης με γνώμη χωρίς επιφύλαξη. Για τη κλειόμενη χρήση 2017, ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την ελεγκτική εταιρεία PricewaterhouseCoopers Α.Ε. Από τη διεξαγωγή αυτού του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις, πέραν αυτών που έχουν καταχωρηθεί και απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

32 Αριθμός Απασχολούμενου Προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της χρήσης ήταν 355 άτομα. Για την αντίστοιχη περίοδο του 2016 ήταν 341 άτομα.

33 Γεγονότα Μετά την Ημερομηνία κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Τα σημαντικότερα γεγονότα που συντελέστηκαν μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι:

- Πώληση δικαιωμάτων ρύπων διοξειδίου του άνθρακα (CO₂ emissions) αντί του ποσού των € 4.265.800, κατά τον μήνα Απρίλιο.
- Αποδοχή από τους Ομολογιούχους της αίτησης τροποποίησης των όρων του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου της εταιρείας, που ανέρχεται σε € 71.363.000. Ειδικότερα, εγκρίθηκε παράταση της αποπληρωμής μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023 και σταθερό περιθώριο μέχρι τη λήξη του.

34 Σημαντικά Γεγονότα

Τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά την οικονομική χρήση του 2017 έχουν ως εξής:

Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2017, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 71.363.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για αναχρηματοδότηση των δόσεων αποπληρωμής της χρήσης στην λήξη του. Το συνολικό ποσό των δόσεων που μεταφέρθηκαν ανέρχεται σε € 7.136.300

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2018

Ο
Πρόεδρος Δ.Σ.

Καλφαρέντζος Γεώργιος
Α.Δ.Τ Φ 147183

Ο
Εντεταλμένος
Σύμβουλος

Πασσάς Γεώργιος
Α.Δ.Τ Φ 020251

Ο
Οικονομικός Διευθυντής

Καρανικόλας Τ. Νικόλαος
Α.Δ.Τ. ΑΙ 142104
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 0113872, Α' ΤΑΞΗΣ